

NÉPLAP

MAI SZÁMUNKBÓL: **Rákosi Mátvás elvtárs felszólalása a Hazafias Népfrent Országos Tanácsának ülésén** (3. oldal)

III. ÉVFOLYAM, 142. SZÁM

ARA 30 FILLÉR

1956. JÚNIUS 17., VASÁRNAP

A Hazafias Népfrent támogassa, segítse dolgozó népünk anyagi és kulturális színvonalának emelését, a párt és a kormány munkáját

Ülést tartott a Hazafias Népfrent Országos Tanácsa

Emeljük iparunk műszaki színvonalát

(V. B.) Szocializmust építő országunkban az élet minden megnyilvánulása a dolgozók érdekeit szolgálja. Erdekükben történik a fokozott anyagi ellátottságra, a jólét emelésére való törekvés. Nálunk az életszínvonal növelésének legfőbb eszköze a munka termelékenységének növekedése, melynek tartalékai szinte kiapadhatatlanok.

A munkafegyelem állandó szilárdításával, valamint a szocialista bérrendszer eddig még nem alkalmazott ösztönző módszereivel is nagy mértékben növelni lehet a munka termelékenységét. **Legfontosabb eszköze a termelékenység állandó növelésének — ez az egyidejűleg az önkéntesség csökkentésének — a gyártástechnika fejlesztése, tervezési tökéletesítése.** Ez természetesen is, hiszen a szocializmusban, vagy a szocializmus építése közben a munka termelékenységének növekedését nem a dolgozók fizikai erejének egyre fokozódó igénybevételével, hanem az emberek testi erőfeszítéseit szakszerűtlenül tevő technika tökéletesítésével kell elérni.

A felszabadulás óta, de különösen az első ötves terv időszakában igen sokat fejlődött hazánk ipara. Egész sor új, méreteiben nagy ipari létesítmény épült az utóbbi években. Hogy csak a legnagyobbakat említsük: felépült Szálánváros, neheziparunk büszkesége, Inota mellett elkészült az ország egyik legnagyobb centrálája, a November 7 Erőmű, befejezéshez közeledik a Borsodi Vegyikombinat építése és sorolhatnánk még az új létesítményeket, gyárakat, melyek mind az ipar fejlődését bizonyítják. Ha szűkebb világot nézünk, Debrecenben vizsgáljuk meg az iparosodás kérdését, az eredmény szinte a rohamléptekkel haladó fejlődést igazolja.

De vajon magában a termelésben, az iparcikkek előállításának módjában, a gyártás technikájában is olyan fejlődés tapasztalható-e, mint az ipari létesítmények hálózatának bővülésében? Sajnos ez nem állítható. Bár eredmények, fejlődésre utaló tények e téren is mutatkoznak. Abban, hogy Debrecen minisztériumi iparának termelékenysége 1955-ben 13,4 százalékkal emelkedett, s az önköltségek a tavalyi viszonyítva 2,6 százalékkal csökkent, minden bizonnyal szerepet játszik a termelés technikai színvonalának javulása. A helyi ipar szintén eredményesebben dolgozott az elmúlt esztendőben, mint az megelőzően: a napi termelés értéke 7,8 százalékkal volt magasabb, a termelékenység pedig 0,5 százalékkal emelkedett.

Mind ezek a tények azonban egyáltalán nem azt bizonyítják, hogy iparunk műszaki színvonalát nem szorult fejlődésre. A helyzet korántsem így néz ki, mert igen sok debreceni üzemben még ma is úgy dolgoznak, — néhány kisebb észszerűsítéssel eltekintve — mint 15, vagy 20 évvel ezelőtt. Hogy munkájuk ennek ellenére is eredményes, az jórészt a hő végi és negyedév végi „hajrák”-nak köszönhető, melyek jelentős létszámot okoznak mind a dolgozóknak, mind pedig a termelésnek. Ehelyett sokkal cél-

A Hazafias Népfrent Országos Tanácsa Szabó Pál, a Hazafias Népfrent Országos Tanácsának elnöke, Rákosi Mátvás, Dobi István, Harrer Ferenc, a Hazafias Népfrent Országos Tanácsának alelnöke, Hegedűs András, a Minisztertanács elnöke, Mihályfi Ernő, a Hazafias Népfrent Országos Tanácsának főtitkára, Andics Erzsébet, az Országos Békatanács elnöke, Vass István, a Magyar Nők Országos Tanácsának elnöke.

Szabó Pál elnöki megnyitójában megemlékezett a

tanács legutóbbi ülése óta elhunyt Szalvádi Mihály, Zsiray Miklós és Czapik Gyula tanácsagokról. Az ülés résztvevői egyperces felállással áldoztak emléküknél.

Szabó Pál ezután bejelentette, hogy a Magyarországi Német Dolgozók Kulturális Szövetsége csatlakozott a Hazafias Népfrenthöz.

A napirend elfogadása után Mihályfi Ernő, az Országos Tanács főtitkára terjesztette be az elnökség beszámolóját a népfrent-mozgalom helyzetéről és további feladatairól.

Mihályfi Ernő elvtárs beszéde

Tisztelt Országos Tanács! Azért gyűltünk össze — kezdte beszámolóját Mihályfi Ernő —, hogy mérlegre legyünk Hazafias Népfrent-mozgalmunk másféltizedes munkáját, hogy levonva a tanulságokat, megvitassuk a népfrent-mozgalom kibontakoztatásának új feladatait, megértsük a lehetőségeit, megneveljünk feladatokat, s határozzunk a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének javaslatáról, hogy a Hazafias Népfrent egyesüljön a békemozgalommal, a magyar népmozgalommal és fűzze szorosabbra kapcsolatát a Magyar-Szovjet Társasággal.

A kongresszus óta eltelt másfél esztendő munkája nem volt hiábavaló.

A Hazafias Népfrent elősegítette népünk egységének megszilárdítását, felelősségérzetének növelését, a dolgozók politikai aktivitásának fokozását.

Emberök száza, ezrei és tízezrei vállaltak részt abból a munkából, amelyet népünk jólétének emeléséért, a jó megzilárdításáért, a demokratikus közélet fejlesztéséért, a szocializmus felépítéséért együtt kell végeznünk.

Hatalmas erő, nagy lehetőség van a népfrent-mozgalomban. Előnk kell vele!

Eljünk okosan és bátran, mert

A népfrent-mozgalommal kapcsolatban sok téves nézetet kell szétoszlatni

A kétségtelen eredmények ellenére az elvégzendő munka zöme még előtűnik van. Világosan meg kell mondani, hogy az elmúlt másfél esztendő alatt a Hazafias Népfrent még nem tudott azzá válni, ami létét indokolja, átfogó, tömegmozgalom. Ennek több oka van. Egyik az, mint tudjuk, hogy a népfrent-kongresszuson kinyilvánított helyes útmutatások végrehajtásában már az első hónapokban olyan számszámok keveredtek, amelyek a népfrent igazi hívei egyáltalán nem akarták. Megmutatkoztak az első sorban a párt irányítása kérdésében. A népfrentot egyesek, mint valamilyen, a párttól független, olykor a párttal szembenálló, mindenekelőtt álló szervezet szerették volna alakítani. Számunk helyi népfrent-bizottságunkja is eltorzult, nem fordította figyelmét kellően a termelés feladataira, az állam-polgári kötelezettségek maradtak a teljesítésére, a termelészervezői mozgalom kérdéseire, az igaz hasznosításra, a mindennapok ártalmas helytállásában való kinyilvánítására.

Jelenthetjük az Országos Tanácsnak, hogy Országos Tanácsunk múlt évi júniusi ülése után tisztázódtak a kérdések mozgalmunk tagjai és munkásai között. A népfrent-bizottságok egyre inkább megtalálják a dolgozó osztályok összefogásának módját.

Most az a szükségesség, hogy ezt követeli a szocializmus ügye, hazánk felvirágoztatása, erre figyelmeztetnek történelmünk nagy tanulságai.

Önként vetődik fel a kérdés, vajon eltűnik-e minden lehetőség, vajon hátrébb eszen a sáfárkodunk-e a ránk bízott feladatokkal? Meg kell mondanunk ösztön, hogy a másfél esztendő alatt, — amely, ha történelmileg nem is nagy idő, de népünk történetében mégis jelentős események időszakává vált — többet tehetünk volna.

A továbbiak során az előző a felszabadulás után létrejött Magyar Nemzeti Függetlenségi Front és a Függetlenségi Népfrentnek a munkásságát megismerésében és az újápités megtervezésében végzett fontos szerepéről szólt. Rámutatott, hogy a Függetlenségi Népfrent a munkaszüneti szervezettel a munkás-paraszti szövetségre támaszkodva az összes haladó erők egységfrontját jelentette. A Függetlenségi Népfrentnek a célkitűzéseit azonban elhanyagoltuk. Maga a népfrent lassan háttérbe szorult és nem tudta betölteni fontos hivatását.

ezt követeli a szocializmus ügye, hazánk felvirágoztatása, erre figyelmeztetnek történelmünk nagy tanulságai.

Önként vetődik fel a kérdés, vajon eltűnik-e minden lehetőség, vajon hátrébb eszen a sáfárkodunk-e a ránk bízott feladatokkal? Meg kell mondanunk ösztön, hogy a másfél esztendő alatt, — amely, ha történelmileg nem is nagy idő, de népünk történetében mégis jelentős események időszakává vált — többet tehetünk volna.

A továbbiak során az előző a felszabadulás után létrejött Magyar Nemzeti Függetlenségi Front és a Függetlenségi Népfrentnek a munkásságát megismerésében és az újápités megtervezésében végzett fontos szerepéről szólt. Rámutatott, hogy a Függetlenségi Népfrent a munkaszüneti szervezettel a munkás-paraszti szövetségre támaszkodva az összes haladó erők egységfrontját jelentette. A Függetlenségi Népfrentnek a célkitűzéseit azonban elhanyagoltuk. Maga a népfrent lassan háttérbe szorult és nem tudta betölteni fontos hivatását.

A népfrent nagy feladata a demokratikus közszellem elmélyítésében

A megyei népfrent-bizottságok és elnökségek rendszerintelenül tartják üléseiket. Üléseiken sok esetben a megye vezetői — aktív bizottsági tagok — nagy elfoglaltságukra hivatkozva, nem jelennek meg. A bizottságok a megye sajátosságait, adottságait még mindig nem kellő gondossággal veszik figyelembe a munka tartalmát és módszereit illetően. A járási népfrent-bizottságok nem lelik szerepüket és helyüket a mozgalomban. Sok esetben csak ismétlik a megyei népfrent-bizottságok ülésén tárgyaltakat.

A helyi népfrent-bizottságok mintegy 20—30 százaléka egyáltalán nem tevékenykedik. Körülbelül hasonló méretűre lehet azoknak a bizottságoknak száma is, amelyek megtagadják ugyan néha-néha az üléseket, de annak hatása a gyakorlatban nemigen tapasztalható.

A Hazafias Népfrent feladata: támogatni, segíteni dolgozó népünk anyagi és kulturális színvonalának emelését, a párt és a kormány munkáját.

Ez azonban csak akkor végezhető el sikeresen, ha a Hazafias Népfrent, mint széles tömegmozgalom betölti szerepét. Az előtűnik álló feladatok egyik legfontosabbika: erősíteni, fejleszteni rendszerint demokratizmusát.

Felelőség a haza, az ország jövőjéért, felelőség egész népünk neveléséért

Tudjuk, hogy rohamosan nő azoknak a száma, akik belátva korábbi lépésük szerencsétlen elhibázottságát, belátva helyzetük teljes reménytelenségét, a különböző reakciós irányzatokat kiszolgáló emigráció teljes politikai csődjét, élve a Magyar Népköztársaság kormányának által felajánlott amnesztia lehetőségével, hazajönnek s itt ki-ki a maga szakmájára hivatásá terén bekapcsolódik az építőmunkába. Ugyanakkor külföldön egyre nyitottabban tárul fel az emigráció teljes összeomlása.

A Hazafias Népfrentnek kötelessége, hogy segítse mindazok helyes lépéseit, akik hazatérve ösztön elhatározással akarnak sorainkba állni s

hangsúlyozta Mihályfi Ernő, majd az Országos Tanács múlt évi júniusi ülése óta elvégzett munkájáról számolt be. Számos példát említett, amelyek a népfrent javuló munkáját bizonyítják.

Amikor arról számolunk be — folytatta —, hogy az Országos Tanács legutóbbi ülése óta a népfrent-mozgalom munkája előrehaladt, akkor arra is fel kell hívni az Országos Tanács figyelmét, hogy számos községben, városban, városi kerületben a népfrent-bizottságok munkája nem kielégítő,

teni, fejleszteni rendszerint demokratizmusát.

A népfrent-mozgalomnak nagy feladatai vannak a demokratikus közszellem elmélyítésében. Hiszen a Hazafias Népfrent a néphatalom és a dolgozó nép termelékeny kapcsolatát is jelenti, s ez a mi rendszerünk, népi államunk széles demokratikus alapja.

Ahhoz azonban, hogy alkotmányunk betűje és szelleme életünk minden területén érvényesüljön, népünk minél szélesebb körű közreműködése szükséges.

E széleskörű közreműködés biztosítása érdekében szólnunk kell arról is, hogy hol az a nálatár, ahol a népi, nemzeti egység meggyéjét meghúzzuk. Hegedűs András, a Minisztertanács elnöke, a párt és a kormány programjáról, e széles nemzeti programról szólva ezt mondta: „Minden becsülettel ember — az egészen megatalkodott ellenség viszonylag kis számától eltekintve — magának vallhatja és vállalja is, pártunk és kormányunk országépítő célkitűzéseit.”

Helyes és érdemes itt egy pillantást vetni háfáraink túlra és felfigyelni azokra a hírekre, jelekre, amelyek az úgynevezett emigránsok, a külföldre disszidált magyarok különböző csoportjaiból érkeznek.

elő kell segítenünk, hogy a megnyugvás mindenütt egészségesen fejlődjön, hogy mindazok, akik segítik népi demokratizmusunkat, akik életünk alapértései-ben velünk egyetértenek.

(Folytatás a 2. oldalon.)

Ülést tartott a Hazafias Népfront Országos Tanácsa

(Folytatás az 1. oldalról.)

nyugodt légkörben tudják dolgozni.

Helyesleljük tehát a párt és a kormány politikáját. Hevesleljük és segítjük azokat az elhatározásokat is, amelyek a törvénytelen cselekedetek felszámolására, ezek között egyes dolgozó parasztokat ért sérelmek orvoslására irányulnak. Rajta leszünk, hogy a hibák mielőbb megszüntjenek.

Tisztelet Országos Tanács!

A népfront-bizottságok nagy felelősség van. Felelősség a haza, az ország jövőjéért, felelősség egész népünk neveléséért. Felelősség azért, hogy dolgozó népként minden egyes tagja öntudatos, tevékeny, állampolgárrá váljék.

Bátorítsák népfront-bizottságaikat a dolgozókat véleményük, észrevételeik, bírálatuk kifejezésére, hogy a párt és a kormány az egész dolgozó népkollektív tapasztalatát felhasználhassa a szocialista társadalom építése ügyében.

Fáradhatatlanul legyenek szociológiai a törvényességnek, népi államunk törvényei megtartásának és megtartásának.

Tekintsék bizottságaikat általános feladatuknak a választók

A Hazafias Népfront minden erejével szálljon szembe a bürokratizmus megnyilvánulásaival

Ez az együttműködés képes kialakítani egy olyan közeletit stílust, hivatali magatartást, amely az emberiség, a humanizmus légkörében pártunk, népi demokráciánk köré tömöríti a dolgozó legszélesebb rétegeit. Kormányunk kemény harcot indított a bürokratizmus, a bürokrácia ellen. A bürokrácia elleni harc azonban nem lehet eredményes az egész társadalom részvétele nélkül.

A Hazafias Népfront minden erejével szálljon szembe a bürokratizmus minden megnyilvánulásával.

Ne feledjük, hogy a bürokrácia elleni harc egyik leghatásosabb módja az állampolgári, hazafias kötelesek pontos teljesítése. Minél kevessebb vannak, akik kivonják magukat kötelesek teljesítéséből, a törvényes rendelkezések megtartása alól, annál egyszerűbb az ellenőrzés, a mulasztások figyelmeztetése, a mulasztások, kötelesek-megtartás megakadályozása.

Ezután az értelmiségnek a népfrontban végzett és végrehajtható munkájáról szól az előadó. Hangsúlyozta, hogy a magyar értelmiség túlnyomó nagy többsége megértette az új idők szavát s a bizalommal, bizalommal válaszol.

A Hazafias Népfront szép hivatása, hogy a bizalmatlanság legkisebb maradványát is megszüntesse.

Népfront-bizottságaik vonják be minden területre, minden feladatuk megoldásába őszinte bizalommal falujuk, városuk értelmiségi dolgozóit.

Külön szeretném kiemelni, hogy a Hazafias Népfrontban is milyen nagy szerep vár pedagógusainkra. Majd azokról a feladatokról szól Mihályfi Ernő.

Rendkívül nagy jelentőségű a népfront-mozgalomnak a nőmozgalommal és a béke-mozgalommal való egyesülése

Az MNDSZ Országos Elnöksége és az Országos Béketanács legutóbbi ülésén már el-

és a megválasztott országgyűlési képviselők, tanácsagok közötti élő, eleven kapcsolat kialakítását. Követeljük meg és szervezzük az országgyűlési képviselők és a tanácsagok beszámolóit kifejtett tevékenységükről.

Vegyenek részt időszerű nagy feladataink végrehajtásának minden módon való segítségében. Ilyenek:

A második ötvenes terv végrehajtása, az államigazgatás egyszerűsítése, decentralizálása, a tanácsok jogkörének szélesítése, a társadalmi biráskodás rendszerének kiépítése, a demokratikus szellem erősítése, mindig és mindenütt.

A Hazafias Népfront és a tanácsok együttműködése, kölcsönös támogatása az eredményes munka bázisa. A Hazafias Népfront segítse, erősítse a tanácsok munkáját és a tanácsok támaszkodjanak a Hazafias Népfront társadalmi erejére.

A tanács mint államhatalmi szerv és tömegszervezet, a Hazafias Népfront, mint a lakosság legszélesebb rétegeit magában foglaló tömegmozgalom, igen gazdagon és alkotó módon egészíthetik ki egymást.

Az MNDSZ az elmúlt tíz esztendőben is eredményes, nagy munkát végzett a magyar nőknél társadalmunk politikai, gazdasági életébe való bevonása érdekében. Ennek a munkának értékeivel, módszereivel, tapasztalataival gazdagodik most a népfront-mozgalom.

Az egyesítés feltétlenül előrelépést jelent nőmozgalmunk számára:

Törődjenek népfront-bizottságaik nagy gondalal és szeretettel a dolgozó nőkel, az édesanyakkal. Vonják be őket a népfront-mozgalom minden munkájába. Neveljék egész társadalmunkat a dolgozó nő, az édesanyák tiszteltetésére, áldozatos munkájuk megbecsülésére.

S emeljük fel szavukat a nőket ért sérelmek ellen. Népfront-bizottságaik ne feledjék el, hogy a nők segítségével tudhatják legeredményesebben a népi nemzeti egység gondolatát, a béke megvédésének ügyét, az emberiség, a szocializmus építésének minden feladatát a nemzetartó-országpolgárokhoz, a családhoz, a családi életéhez közelebb. A nők részvétele a Hazafias Népfront munkájában nagy nyereség, hiszen eddigi mozgalmunkból a nők szinte teljesen hiányoztak.

Gondoskodunk kell arról, hogy a Hazafias Népfront választott szerveiben megfelelő helyet kapjanak az MNDSZ és a béke-mozgalom választott vezetői. A Hazafias Népfront soronkövetkező második kongresszusáig ezt koepitással javasoljuk megoldani.

Az MNDSZ országos elnök-

határozta az egyesítést, az MSZT Központi Vezetősége pedig kidolgozta a Hazafias Népfronttal való szorosabb együttműködés feladatait - mondotta. - Világosan kell látnunk, hogy ez nem egyszerű egyesítés, nem pusztán szervezeti elhatározás, hanem fordulópont, minőségileg változás a Hazafias Népfront életében.

Rendkívül nagy jelentősége van annak, hogy a népfront-mozgalommal olyan évtizedes tapasztalatokkal rendelkező mozgalmak egyesülnek, mint a béke-mozgalom és a béke-mozgalom. Tapasztalataik felhasználása, eddigi ered-

ményes munkájuk, aktivitásuk nagy száma és azok lelkes részvétele elő fogja segíteni, hogy a Hazafias Népfront súlya, szerepe immár hazánkban megnövekedjék, hogy a népfront valóban eleven alkotó tömegmozgalommá váljék.

A magyar béke-mozgalom és a Hazafias Népfront egyesítése már kipróbált, gyümölcsöző együttműködés folytatása, fejlesztése lesz.

A Hazafias Népfront-mozgalom keretében a béke ügye a nemzeti egység legértékesebb alapjává válik. A béke-mozgalom tehát erősödni fog és ugyancsak növekszik a Hazafias Népfront hatósugara is, gazdagodik munkája.

A Magyar-Szovjet Társaság,

Különös gondalal törődjenek a népfront-bizottságok a dolgozó nőkel és az édesanyakkal

Az MNDSZ az elmúlt tíz esztendőben is eredményes, nagy munkát végzett a magyar nőknél társadalmunk politikai, gazdasági életébe való bevonása érdekében. Ennek a munkának értékeivel, módszereivel, tapasztalataival gazdagodik most a népfront-mozgalom.

Az egyesítés feltétlenül előrelépést jelent nőmozgalmunk számára:

Törődjenek népfront-bizottságaik nagy gondalal és szeretettel a dolgozó nőkel, az édesanyakkal. Vonják be őket a népfront-mozgalom minden munkájába. Neveljék egész társadalmunkat a dolgozó nő, az édesanyák tiszteltetésére, áldozatos munkájuk megbecsülésére.

S emeljük fel szavukat a nőket ért sérelmek ellen. Népfront-bizottságaik ne feledjék el, hogy a nők segítségével tudhatják legeredményesebben a népi nemzeti egység gondolatát, a béke megvédésének ügyét, az emberiség, a szocializmus építésének minden feladatát a nemzetartó-országpolgárokhoz, a családhoz, a családi életéhez közelebb. A nők részvétele a Hazafias Népfront munkájában nagy nyereség, hiszen eddigi mozgalmunkból a nők szinte teljesen hiányoztak.

Gondoskodunk kell arról, hogy a Hazafias Népfront választott szerveiben megfelelő helyet kapjanak az MNDSZ és a béke-mozgalom választott vezetői. A Hazafias Népfront soronkövetkező második kongresszusáig ezt koepitással javasoljuk megoldani.

Az MNDSZ országos elnök-

határozta az egyesítést, az MSZT Központi Vezetősége pedig kidolgozta a Hazafias Népfronttal való szorosabb együttműködés feladatait - mondotta. - Világosan kell látnunk, hogy ez nem egyszerű egyesítés, nem pusztán szervezeti elhatározás, hanem fordulópont, minőségileg változás a Hazafias Népfront életében.

Rendkívül nagy jelentősége van annak, hogy a népfront-mozgalommal olyan évtizedes tapasztalatokkal rendelkező mozgalmak egyesülnek, mint a béke-mozgalom és a béke-mozgalom. Tapasztalataik felhasználása, eddigi ered-

minél a Hazafias Népfronttal csatlakozott mozgalom - most újlag nyilvánította a népfronttal való tartalmasabb együttműködési szándékát.

A magyar-szovjet barátság apólasa a Hazafias Népfront-mozgalom keretében eddig is fontos szerepet töltött be.

A népek testvériségének, igaz barátságának nagy ügyét szolgáljuk akkor, ha a hazánkat felszabadító Szovjetunió elé, tétel, a már felépült szocializmus országának haladó tapasztalataival megismertetjük népként és serkentjük a tapasztalatok, jó módszerek meghonosítására. A Hazafias Népfront-mozgalom ugyanakkor minden baráti országgal és a világ valamennyi népeivel való barátságot hirdet.

Az MNDSZ az elmúlt tíz esztendőben is eredményes, nagy munkát végzett a magyar nőknél társadalmunk politikai, gazdasági életébe való bevonása érdekében. Ennek a munkának értékeivel, módszereivel, tapasztalataival gazdagodik most a népfront-mozgalom.

Az egyesítés feltétlenül előrelépést jelent nőmozgalmunk számára:

Törődjenek népfront-bizottságaik nagy gondalal és szeretettel a dolgozó nőkel, az édesanyakkal. Vonják be őket a népfront-mozgalom minden munkájába. Neveljék egész társadalmunkat a dolgozó nő, az édesanyák tiszteltetésére, áldozatos munkájuk megbecsülésére.

S emeljük fel szavukat a nőket ért sérelmek ellen. Népfront-bizottságaik ne feledjék el, hogy a nők segítségével tudhatják legeredményesebben a népi nemzeti egység gondolatát, a béke megvédésének ügyét, az emberiség, a szocializmus építésének minden feladatát a nemzetartó-országpolgárokhoz, a családhoz, a családi életéhez közelebb. A nők részvétele a Hazafias Népfront munkájában nagy nyereség, hiszen eddigi mozgalmunkból a nők szinte teljesen hiányoztak.

Gondoskodunk kell arról, hogy a Hazafias Népfront választott szerveiben megfelelő helyet kapjanak az MNDSZ és a béke-mozgalom választott vezetői. A Hazafias Népfront soronkövetkező második kongresszusáig ezt koepitással javasoljuk megoldani.

Az MNDSZ országos elnök-

határozta az egyesítést, az MSZT Központi Vezetősége pedig kidolgozta a Hazafias Népfronttal való szorosabb együttműködés feladatait - mondotta. - Világosan kell látnunk, hogy ez nem egyszerű egyesítés, nem pusztán szervezeti elhatározás, hanem fordulópont, minőségileg változás a Hazafias Népfront életében.

Rendkívül nagy jelentősége van annak, hogy a népfront-mozgalommal olyan évtizedes tapasztalatokkal rendelkező mozgalmak egyesülnek, mint a béke-mozgalom és a béke-mozgalom. Tapasztalataik felhasználása, eddigi ered-

ADENAUER AMERIKÁBAN

A 80 esztendő aggyastyán, nyugat:met állam kancellárja áthajózott az óceánra, hogy találkozzék amerikai barátjaival.

1956. júniusát írjuk. A nagy politikai változások idejét éljük. Kontinensünk, Európa, lassan-lassan az egymással békésen megférő, barátságra törekvő államok Európájává válik. Az államok szembeállítására, a világ légeszbeállítására, az országok belső berendezkedésük szerinti bekapcsolására épített katonai tömbök alól kicsúszik a talaj.

Azt lehetünk, hogy Adenauer azért ment Amerikába, hogy e tények fényében bizonyos politikai módosításokról tárgyaljon, hogy arról beszélgeszen amerikai barátaival, mit követel az Egyesült Államoktól és Nyugat-Németországtól az új irányú politikai fejlődés. Nem erről van szó. - Adenauer amerikai nyilatkozatai, a tárgyalásairól kiadott közlemény megállapításai épp ennek ellenkezőjéről tanúskodnak. Adenauer azért ment Amerikába, mert meg akarja mutatni azt, hogyan lehet meggátolni ezt az új áramlatot, hogyan lehet fenntartani a három-nyég esztendő előtti helyzetet, a feszültséget, a hidegháborút.

A közlemény szerint Dulles és Adenauer tárgyalásain Németország újraegyesítéséről, a Szovjetunió politikájáról és az Atlanti Szövetség megerősítéséről volt szó. Az első két tárgyalási pont üdvözlendő lenne, ha nem merülne fel az a kérdés, vajon hogyan tárgyaltak a német egységről és a szovjet politikáról. Erre viszont a harmadik

kérdésről szóló tárgyalások adnak magyarázatot. Mint a közlemény megállapítja, ugyanis Dullesnek és Adenauernek változatlanul az a véleménye, hogy az Atlanti Szövetség „lényegesen” hazájára járul a szabad világ biztonságához, valamint hogy „meg kell erősíteni a tagállamok kapcsolatát, össze kell hangolni politikájukat.” Vagyis: míg az atlanti tagállamok többségének az a véleménye, hogy az Atlanti Szövetség az enyhülést nemzeti közérdekekben reformokra, korszerűsítésre szorult azt kívánják, hogy alakítsák át a békebeli légkörnek megfelelően. Dulles és Adenauer változatlanul a régi vágású Atlanti Szövetség mellett tör lándzsát.

Ha emellett figyelembe vesszük, hogy a közlemény továbbra is a Szovjetuniót kényszeríti a „jószándék és a jóhiszeműség bizonyítékait”, világossá válik, hogy Dulles és Adenauer makacsul, a mai idők árja ellen próbál úszni.

Valamelyik nyugati lap találozta nevezte a nyugati német kancellárt a napokban a hidegháború utolsó európai mohikánjának. Valóban: sem az európai nemzetközi viszonyok, sem a nyugat-németországi belpolitikai erőviszonyok nem kedveznek Adenauer orthodox hidegháborús politikájának. A Washington-Bonn tengelynek, amelyről Hruscov elvtárs a XX. kongresszuson beszélt, mindinkább az lesz a fő sajátossága, ami a berlini római tengelynek volt utolsó időkben: nem forog körülöttem semmi, mindinkább kénytelen lesz önmaga körül forogni.

Utlevél nélküli utazás külföldre

Válasz több levélíróknak

A Néplaphoz több dolgozó levelet írt, amelyekben drömlőnek adnak kifejezést, hogy több országba megkönnyítették az utazást. Néhány napja jelent meg a rendelet, hogy a Szovjetunióba, Csehszlovákiába, Romániába, Bulgáriába és Lengyelországba utlevél helyett a személyi igazolványba illesztendő lappal lehet utazni. Az utlevél nélküli utazás tárgyalásán több hír látott már napvilágot. A külföldre utazó debreceniek és Hajdú-Bihar megyeiek a hivatalos helyeken más felvilágosításokat kaptak, mint amilyenekről az újságok írtak. Több dolgozóknak a Néplaphoz intézett leveleire is választ adunk, amikor illetékes helyekről nyert tájékozódás alapján ismertetjük az utlevél nélküli utazás részleteit, tudnivalóit.

A külföldre utazóknak utlevél nélküli utazás esetében a következő teendőjük van. Felkeresik a lakóhelyük szerinti illetékes rendőrséget s kérnek egy utlevél kérelmet. Ezt kitöltve 2 forintos okmánybélyeggel ellátva (de nem ráragasztva) beadják a Belügyminisztérium Hajdú-Bihar megyei Főosztálya utlevél-csoportjához (Rendőrség, II. kapu, 20. számú szoba). A debreceniek minden második hétfőn délelőtt fél 9-12 óra között, a vidékiek pedig minden második kedden délelőtt fél 9-12 óra között adhatják be a kitöltött utlevél kérelmeket. Legközelebb éppen holnap, hétfőn délelőtt tart ilyen fel-fogadónapot az utlevél-csoport. A benyújtott kérelmet az értesítés után az utazni szándékozó személyi igazolványának bemutatásával kitöltik a kiutazási engedélyt. Ezt a személyi igazolványhoz csatolják s ennek kiállításakor 50 forintot kell fizetni. A kérelem az utazni szándékozó felé az, hogy olvashatóan töltse ki a kérelmet s az értesítés időpontjában pontosan jelenjen meg az utlevél-csoportnál. Tájékozódás végett közöljük, csak azért van minden második héten fel-fogadás, hogy ez idő alatt a kérelmek megdnyílték elintézhessék az utlevél-csoport.

Az új rendelkezés szerint a fenti országokba nem kell fényképes utlevél, csupán a személyi igazolványhoz csatolt kiutazási engedély és természetesen a vízum. A gyermekek a szülőkkel együtt utazva az apa, vagy anya kérelmére szerepelnek. Ha több gyermek-testvér utazik külföldre, akkor a legidősebb testvérnek fényképes képet beadni, az ő nyevére állítják ki a kiutazási engedélyt s a többi gyermek-testvér nevét csak felsorolják. Azok, akik már régebben beadták kiutazási kérelmüket, a közeli napokban megkapják az értesítést, hogy jelentkezzenek az utlevél-csoportnál, ahol majd visszakapják a fényképeket, mert a régebbi kérelmeket már az új eljárás szerint intézik el.

Amikor az utazni szándékozó megkapta az utlevél-csoporttól a kiutazási engedélyt, az IBUSZ debreceni kiértékelésénél legkésőbb vízumra a pot. A vízumkérelmet kiállítja és a 61 1000 számú egyszámlára befizet 35 forintot. Az IBUSZ debreceni kiértékelése minden nap postázza a vízumkérelveket Budapestre. A fővárosban az IBUSZ központja az illetékes kiértékeléséért inteli tovább a vízum ügyét, amelyet a debreceni benyújtástól számított 16 nap alatt intéznek el. A vízumot a kérelmő postán lakcíme címre kapja meg, tehát feleslegesen várják, akár Debrecenben, akár Budapestben a vízumkérelme sűrűsége.

Minden utazóval a kiutazási engedély megszerzése 6-8 napot, a vízumkérelme pedig további 16 napot vesz igénybe. Az új intézkedéssel tehát nemcsak olcsóbbá vált a kiutazási engedély megszerzése, hanem 3-4 hétre csökkent annak elintézése. A megkönnyített utazás iránt Debrecenben is megnövekedett az érdeklődés száma s a hatóságoknak az a kérése, hogy a fenti ismertetés tudatában mindenki türelmes legyen, hiszen kérelmet már gyorsabban intézik, mint amikor azelőtt. Betegség, vagy halál esetében, kelő igazolás csatolásával, a kiutazási engedélyt és vízumkérelmet soronkívül, gyorsított eljárással intézik el.

Felszólalások

Bencsik István, a debreceni városi népfront-bizottság elnöke, Csónka István, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának tagja, Kende István, a Magyar-Szovjet Társaság főtitkára, Szabó Pál Zoltán, a pécsi városi népfront-bizottság elnöke.

Ezután Dolgost Mátyás, a Magyar Rádgazók Pártja Központi Vezetőségének első titkára, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának alelnöke, emelkedett szólásra.

A nagy tetszéssel fogadták beszámoló után szünet következett, majd megkezdődött a vita. Felszólalt Nagytőkő József, az országgyűlés alelnöke, a Csongrád megyei Hazafias Népfront-bizottság elnöke, Andics Erzsébet, az Országos Béketanács elnöke, Honti Dezső, a Szegvári Általános Iskola tanára, Horváth Richárd protontárius kanonok, plébános, a Katolikus Papok Országos Békebizottságának alelnöke, Vass Istvánné, a Magyar Nők Országos Tanácsának elnöke,

Tisztelet orsz...
Kedves

Örommel a Magyar Központi Vez...
Népfronttal egy...
Nők D...
vetsége és a...
szorosabban...
együtt a Ma...
sóság, valán...
helyesléseivel...
hiszem, az es...
nás vélemény...
ha megállapít

ez a javas...
és alkalma...
Hazafias...
jait továb...
melytise...
reket is, a...
gyar Dol...
egész nép...

Központi...
Hazafias Né...
fogalkozva...
kat az okok...
a Hazafias...
nem tudta...
tisztelt, egés...
érdeklében...
rehabilita...
tunk. Az el...
vül az volt...
Népfront m...
tén voltak...
amelyek a...
tot el akart...
gyar Dolgoz...
bizonyos fok...
állítani ve...
ilyen törekv...
tettek a Ha...
fejlődésére...
ciákat azonb...
emlondhatom...
tük, s ezek...
jövőben a...
működését...
A másik h...
zafias Népf...
tákozását...
kívül a mi...
táns magat...
sok elvtárs...
alsó szervez...
szervezetke...
meg a Hazaf...
si jelentősé...
azoktól a...
könnyű felad...
ilyen körülm...
kommunikált...
a kommunis...
Hazafias Né...
Elvtársaink...
bők véget v...
lognak, táv...
csak lnyomat...
Hazafias Né...
len a magat...
tunk felleper...
mindent meg...
ilyen szektá...
akadályozhas...
Népfront fel...
Hozzátehet...
népfront nag...
adunk elég...
tést, nem a...
Népfrontnak...
olyan elvtár...
teettek volna...
tásában.

Pártunk re...
ren is ra...
fog létreh...

A határoz...
között ezek...

A Hazafias...
Országos Tanácsa...
lott ülésén...
Magyar Dol...
ponti Vezet...
tát, hogy az...
gyar Béket...
jön a Hazaf...
s MSZT...
sabban kap...
népfront-mo...
A Hazafias...
Országos Tanácsa...
front-mozga...
és megerősí...
deményezés...

Az elnök...
szagos Taná...
egészítették...
Az ország...
következőké...
Andics Erzs...
Béketanács...
Imre pécsi...
viselő, Apró...
tervezés

Gömbvas,

gömbacél, vaslemez, vascsövek, építkezéshez szinvasak minden méretben kaphatók a Hajdú-Szabolcs megyei MEH Vállalat nyíregyházi és debreceni telepein. Nyíregyházi telefon: 30-09, debreceni, telefon: 43-67.

Ülést tartott a Hazafias Népfront Országos Tanácsa

(Folytatás a 2. oldalról)

Rákosi Máttyás elvtárs felszólalása

Tisztelt országos tanácskozás! Kedves elvtársak!

Örömmel állapíthatjuk meg: a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének az a javaslata, hogy a Hazafias Népfronttal egyesüljön a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége és a békemozgalom, s szorosabban működjenek vele együtt a Magyar-Szovjet Társaság, valamennyi felszólaló helyesléssel találkoztak. Azt hiszem, az egész Országos Tanács véleményét fejezem ki, ha megállapítom, hogy...

ez a javaslat helyes volt és alkalmas arra, hogy a Hazafias Népfront alapjait tovább szélesítse, s mélyítse azokat a gyökereket is, amelyek a Magyar Dolgozók Pártját egész népiinkhöz fűzik.

Központi Vezetőségünk a Hazafias Népfront kérdéseivel foglalkozva megvizsgálta azokat az okokat, amelyek miatt a Hazafias Népfront eddig nem tudta azt a szép és megismerhető, egész dolgozó népiünk érdekében való feladatot végrehajtani, amelyet neki szántunk. Az első hiba kétségkívül az volt, hogy a Hazafias Népfront működésének kezdetén voltak olyan törekvések, amelyek a Hazafias Népfrontot el akarták szigetelni a Magyar Dolgozók Pártjától, sőt bizonyos fokokig szembe akarták állítani vele. Természetesen az ilyen törekvések zavarólag hatottak a Hazafias Népfront fejlődésére. Ezeket a tendenciákat azonban — nyugodtan elmondhatom — kiküszöböltük, s ezek a nehézségek a jövőben a Hazafias Népfront működését nem fogják gátolni.

A másik hiba, amely a Hazafias Népfront teljes kibontakozását akadályozta, kétségkívül a mi elvtársaink szektáns magatartása volt. Nagyon sok elvtársunk, különösen az alsó szervezetekben nem értette meg a Hazafias Népfront orjási jelentőségét, viselkedésük azoktól a kétségkívül nem könnyű feladatoktól, amelyek ilyen körülmények között a kommunizisták vállára hárultak, a kommunizistákra vártak a Hazafias Népfronton belül. Elvtársaink inkább könnyebben végt választották a dolgoknak, távolmaradtak, vagy csak lagymatagon dolgoztak a Hazafias Népfrontban. Ez ellen a magatartás ellen pártunk fellépett és a jövőben is mindent meg fog tenni, hogy ilyen szektáns magatartás ne akadályozhassa a Hazafias Népfront fejlődését.

Hozzátehetem még, hogy a népfront nagy céljaihoz nem adtuk elég szervezeti erősítést, nem adtuk a Hazafias Népfrontnak olyan elvtársakat, akik segítenek volna azok megvalósításában.

Pártunk most ezen a téren is radikális változást fog létrehozni s a Hazafias Népfronttal, valamint a Magyar-Szovjet Társasággal is szorosabban együttműködése a

Hazafias Népfront rendelkezésére bocsátja azokat az erőket, amelyek biztosítják, hogy a Hazafias Népfront a kitűzött célokat meg is tudja valósítani.

De vannak olyan okai is a Hazafias Népfront munkájának gyengeségének, amelyeket csak az utolsó hónapokban ismerünk fel. Rájöttünk, hogy lehetetlen szabad származással dolgozni a Hazafias Népfrontnak, ha egy olyan kérdést, amely nemzetünk minden becsületét fíát összeköti: a béke kérdését nem bírhatjuk teljes egészében a Hazafias Népfrontra; ha ez bizonyos fokokig egy másik mozgalomnak, a békemozgalomnak a monopóliuma. A békemozgalom viszont nélkülöznie azt a hatalmas, széles tömegbázist, amelyet a Hazafias Népfront jelentett volna: emiatt tehát a békemozgalom is szenvedett.

Ha most a békemozgalommal egyesítjük a Hazafias Népfrontot, ezzel nyerni fog a Hazafias Népfront és nyerni fog minden becsületet megérdemelő békemozgalom is.

Ugyanúgy így van ez a Magyar Nők Demokratikus Szövetségével is. Helyesen mondta Vass-eyvárnó, hogy a nők hazánk lakosságának többségét alkotják, mégis eddig bizonyos fokokig kivettük a nők között végzendő feladatokat a Hazafias Népfront munkájától. Emiatt ugyancsak szenvedett az MNDSZ munkája is s nem volt megfelelő széles munkaköze tere a Hazafias Népfrontnak. Most ezen is változtatni fogunk.

Hasonló volt a helyzet bizonyos fokokig a Magyar-Szovjet Társasággal is. A felszabadító Szovjetunió-iránti hála- és hűségérzete rendkívül széles a mi népiünkben, s a Szovjetunió-iránti rokonszenvnek a táplálását, erősítését ugyancsak kivettük a Hazafias Népfront munkájából. Természetes, hogy ez is gátolólag hatott a Hazafias Népfront fejlődésére.

Most mindezeket a gátoló tényezőket megszüntetjük s megvagyunk győződve róla, hogy ettől nemcsak a Hazafias Népfront kap szárnyra, hanem megerősödik a békemozgalom, megerősödik a nők közötti munka, kiszélesedik a Szovjetunió ismerete és ezzel együtt tovább mélyül népiünkben a Szovjetunió iránti szeretet, s ami ezzel összefügg:

közelebb jut minden dolgozó magyarhoz a szocialista világrendszerhez való tartozásunk erősítő, felélemelő tudata.

Világos tehát, hogy a két hatalmas tömegszervezet egyesülése a népfronttal, valamint a Magyar-Szovjet Társasággal szorosabban együttműködése a

népfronttal, kétségkívül fordulatot jelent a Hazafias Népfront munkájában, új távlatokat és új lehetőségeket nyit meg előtte. S mi rajta leszünk, hogy élni is tudjon ezekkel a lehetőségekkel.

De az a döntő dolog, amit Bencsik elvtárs és más elvtársak is mondtak és amit nem győzünk hangsúlyozni: hogy a Hazafias Népfront csak akkor tudja valóban teljesíteni működési szabályzatában megállapított helyes célkitűzéseit, ha teljes erővel részt vesz ebben a munkában, a Magyar Dolgozók Pártjának minden szervezete, minden tagja.

(Taps.) Ez és csak ez a biztosítéka, hogy a Hazafias Népfront a városban csak úgy, mint a falun (és különösen a falun), be tudja tölteni azt a hatalmas feladatot, amelyet rábízunk, hogy valóban az egész magyar dolgozó nép, az egész magyar nemzet legnagyobb tömegmozgalmává váljon.

Még két dolgot szeretnék kommunizistáink lelkére kötni. Az egyik: az értelmiséghez, különösen a falusi értelmiséghez, a pedagógusokhoz való viszony. Meg kell mondanom ösztönöm, hogy ezen a téren szorosabban hibáztunk. Követünk el: a szaktaszellem ezen a téren gyakran oda vezetett, hogy rehdés, derék, becsületesség, a népi demokráciához hű értelmiségieket nem tudtuk úgy bevonni az országépítő, a szocializmus-építő munkába, mint ahogy ennek lehetősége megvolt. Elvtársaink, most a XX. kongresszus tanulásai alapján igyekezzenek mindegyik jövőtünk azokat a hibákat, amelyek a szaktaszellem megnyilvánulása miatt az értelmiséggel kapcsolatban előfordultak. Orjási erőt jelenítsen a Hazafias Népfront, de egész jövőnk fejlődésünk számára is, ha ezeknek a hibáknak kiküszöbölésével az értelmiség teljes erejét bevéve segítene építeni a népi demokráciát, a szocialista Magyarországot.

A másik kérdés, amely talán még fontosabb: a XX. kongresszus tanulásainak a magyar viszonyokra való alkalmazása. A XX. kongresszus egyik legfontosabb tanulsága, hogy minden erővel ell kell segítenünk az építő kritikát, erősíteni kell egyelőre demokrátiánk népi közszellem kialakítását. S ebben a munkában mindenütt a kommunizistáknak, a Magyar Dolgozók Pártja tagjainak kell élen járniuk. Nem kell félni az ilyen vitáktól. Nagyon helyesen mondták a felszólalók, hogy az ilyen vitákban feltétlenül mi maradunk felül, mert a mi igazunk világos, minket a dolgozó nép szeretete, a dolgozó nép útve vezet minden téren.

Az ilyen viták feltétlenül oda vezetnek, hogy pártunk gyökerei elmélyülnek, pártunk befolyása erősödik és vele együtt erősödik a szocialista építés is. A szabad vita, építő kritika folyamán helytelen, téves, lármás, sőt esetleg ellenséges nézetek is elhangozhatnak, ezeket természetesen azon melegében vissza lehet és vissza is kell utasítani. Ezért még egyszer ismétlem:

a Hazafias Népfront megerősítése, de egész szocialista építésünk erősítése céljából is a kommunizisták álljanak előre mindenütt az építőkritika, a demokratikus szellem, az egészséges viták fejlesztésének.

Ók legyenek azok, akik kezdeményezik és helyes irányba terelik a vitát; akik gondolkodnak róla, hogy az ilyen viták valóban építőek legyenek, népiünk érdekeit, a szocializmus építésének érdekeit szolgálják.

Meg kell mondanom, hogy az utolsó hónapok munkája nyomán a mi pártunk felkészült erre a feladatra.

Pártunk megértette, hogy a Hazafias Népfront segítése, minden hazafias, demokratikus, népet szerető honpolgár egyesítése olyan feladat, amely megkönyíti és biztosítja a reánk váró orjási munkák sikeres befejezését.

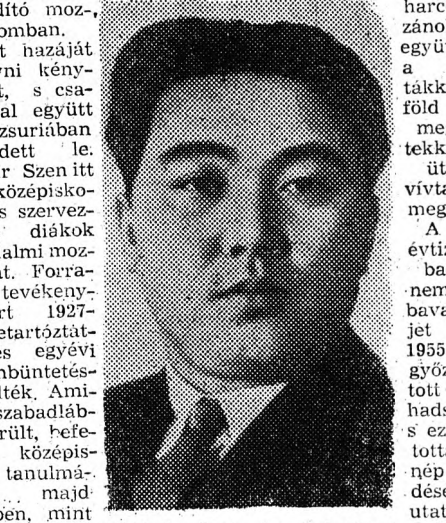
Előttünk áll az új ötéves terv, amelynek megvalósítása valóban az egész nemzet összefogását követeli. Előttünk állnak olyan feladatok, mint a mezőgazdaság szocialista átépítése, a mezőgazdasági termelés további fellendítése. Ezeknek a feladatoknak a megoldásához felbocsúlhatatlan segítséget jelent, ha pártunk a XX. kongresszus szellemében bátran, demokrátiusan, a nép minden teremtő erejének mozgósításával fog neki e hatalmas munkák megvalósításának. Egyben a demokrátiázás, a szabad kritika, az építő bírálat, a teremő, egészséges viták kiszélesítése hozzásegít minket ahhoz is hogy pártunk egyre mélyebben eressze gyökereit a dolgozó népbe. És megfordítva: ez hozzájárul ahhoz, hogy a dolgozó nép még szorosabban, mint eddig, nagy pártunk köré tömörüljön s egyesült erővel, szoros szövetségben haladhassunk tovább azon az úton, amelyet a felszabadulás óta járunk és amely népiünk további boldogulásához, hazánk további felvirágzásához vezet. (Nagy tas.)

Végül Mómus István országgyűlési képviselő, a Hazafias Népfront Tolna megyei bizottságának elnöke szólt fel, majd az Országos Tanács egyhangulag elfogadta a Hazafias Népfront Országos Elnökségének beszámolóját és a határozati javaslatot.

Köszöntjük hazánkban Kim Ir Szen elvtársat

Kim Ir Szen, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság Minisztertanácsának elnöke vezetésével kormányküldöttség érkezik ma Magyarországra, baráti látogatásra. A kormányküldöttség néhány napot tölt hazánkban.

Kim Ir Szen elvtárs neve elválaszthatatlan a hős koreai nép szabadságharcától, az ország felvirágztatásáért folyó munkájától. 1912. április 15-én született egy kis faluban, Phenjantól nem messze. Korea ebben az időben már a japán gyarmatosítók igitá nyögte. Atyja részt vett a japánellenes felszabadító mozgalomban. Emiatt hazáját elhagyni kényszerült, s családjával együtt Mandzsuriaiban telepedett le. Kim Ir Szen itt járt középiskolába, s szervezte a diákok forradalmi mozgalmát. Forradalmi tevékenységéért 1927-ben letartóztatták, és egyévi börtönbüntetésre ítélték. A munkor szabadságra került, befolyásos középiskolai tanulmányait, majd Kirinben, mint a kommunista ifjúsági szövetség titkára szervezte a fiatalokat a japán megszállók elleni harcra. 1931-ben lépett be a kommunista pártba.

Amikor a japán területrelők Mandzsuriait is megszállták, Kim Ir Szen partizánosztagokat szervezett. A koreai hazafiak ezzel álltak be ezekbe a partizánosztagokba, s számos ütközetben okoztak súlyos veszteségeket a japán hódítóknak. A sikeres partizánharcok eredményeképpen, a Csanpekszan-hegy és a Szungari folyó vidéke felszabadult. A nemzeti felszabadító mozgalom mind erőteljesebben bontakozott ki. 1935-ben a koreai forradalmárok Kim Ir Szen vezetésével hazafias társaságot alakítottak Mandzsuriaiban. A társaság célja az volt, hogy a koreai hazafiakat széles egységfrontba tömörítse, s szervezetté tegye harcukat a japán megszállók ellen. 1937-ben, amikor Japán háborút indított Kína leigázására, a szétzilált koreai partizánosztagok népi forradalmi hadseregévé egyesültek. A hadsereg páncélosokká, a koreai partizánvezérek népi hadsereggé neveztek ki. A néphadseregben harcoló partizánok szoros együttműködtek a kommunizistákkal és a föld alatti tömegszervezetekkel, s véres ütközeteket vívtak a japán megszállókkal. A koreai nép évtizedes szabadságharcában nem volt hiábavaló. A szovjet hadsereg 1955 augusztusában győzelmet aratott a japán hadsereg felett, s ezzel megnyitotta a koreai nép felemelkedéséhez vezető utat. Kim Ir Szen elvtársat a felszabadulás után az újjászervezett kommunista párt központi bizottsága szervezési irodájának első titkárává választották, 1946 februárjában pedig Észak-Korea ideiglenes népi bizottsága elnökévé. Kim Ir Szen elvtárs hatalmas munkát végzett a kommunista párt szervezési és ideológiai megerősítéséért, a népi demokrácia államrend megvalósításáért. 1948 szeptemberében a Koreai Munkapárt megalakulásakor pedig a központi bizottság elnökévé választották. A hároméves honvédő háborúban, mint a katonai bizottság elnöke vezetett elmozdos munkát az ország megvédéséért. Erdemei elismerésül 1953-ban marsallá nevezték ki, s a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság — hős címmel tüntették ki.

A dolgozó nők első világkonferenciájának szombati tanácskozása

A dolgozó nők első világkonferenciája szombaton folytatotta tanácskozását. A délelőtti ülésen az elnöki tisztelet Hegyi Gizella, a Textil és Ruházati Párti Dolgozók Szakszervezetének elnöke látta el.

Elsőnek Evelyn Howley angol küldött szólt fel, majd Socorro Salaz Picado, a közönséges Costa-Rica állam női dolgozóinak üdvözlését tolmácsolta a kongresszusnak.

Rose Williams, a jamaicai szakszervezeti szövetség vezetőségi tagja után Georgia Prenti, az albán küldöttség vezetője az albán nők nevében üdvözölte a konferenciát. Hortensya Rojas Velasquez mexikói küldött, majd Yang Ce-hua, a kínai dolgozó nők küldötte üdvözölte ezután a kongresszust.

Martha Dahlem, Norvégia küldötte, Alvina Carreira do Rego brazil textilmunkások után a délelőtti ülés utolsó felszólalója Sussie Lesfucky, svéd küldött, egy ruházati üzemi szakszervezeti bizottságának elnöke volt.

A délelőtti ülés végén Andrée Marty-Coppras, a francia nőszövetség vezetőségi tagja felolvasta Eugénie Cotton asszonynak, a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség elnökének üdvözlő táviratát.

Ugy gondolom, hogy a mai tanácskozáson elhangzottak, a hozott határozatok helyes irányban fejlesztik tovább a Hazafias Népfrontot, megtehermink az előfeltételt annak, hogy a mindennapi építómunkában a nemzeti egység erősítésébe új tömegeket kapcsoljunk be olyanokat, akik eddig tartózkodtak a politikai életől, óvatosak, vagy bizalmatlanok voltak. Minden felszólalásból ami ma itt elhangzott, kiesendült az ország- és népi iránti felelősség.

Mihályfi Ernő, az Országos Tanács főtitkára végül bejelentette, a népfront-mozgalom megnövekedett feladatait, szükségessé teszik az országos vezetőség kibővítését. Javaslataira az országos tanácsület Rátkó Annát alelnökké, Vast Istvánt, David Ferencet és Györi Gáspárt titkárokká választotta.

Országos Tanács ülésén Apró Antal zárószóval ért véget.

Határozati javaslat

A határozati javaslat többek között ezeket mondja:

A Hazafias Népfront Országos Tanácsa június 16-án tartott ülésén megtárgyalta a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének javaslatát, hogy az MNDSZ és a Magyar Békemozgalom egyesüljön a Hazafias Népfronttal és az MSZT működése szorosabban kapcsolódjon össze a népfront-mozgalommal.

A Hazafias Népfront Országos Tanácsa helyeselve a népfront-mozgalom kiszélesítését és megerősítését szolgáló kezdeményezést, tudomásul vette

az MNDSZ országos elnökségének és az Országos Békatanácsnak az egyesülésre vonatkozó határozatát és egyhangúan elhatározta a Hazafias Népfront, az MNDSZ és a békemozgalom egyesítését, valamint a csatlakozott szervezetek, különösen az MSZT-vel való szorosabb együttműködést.

A Hazafias Népfront Országos Tanácsa felkéri a népfront-bizottságokat, valamint az MNDSZ helyi elnökségeit és a békebizottságokat, hogy együttes üléseken tárgyalják meg a határozatot, az ebből folyó teendőket. Egészítsék ki

a népfront-bizottságokat és azok elnökségeit a békemozgalommal és a békebizottságokkal együttműködésük érdekében. Támogassák és fejlesszék a békebizottságok tevékenységét, alakítsák át az MNDSZ területi és termelőszövetkezeti alapszervezeteit a Hazafias Népfront nőtanácsaivá. A nőtanácsokkal és a békebizottságokkal karöltve, azok bevált munkaformáit átveve, és tovább fejleszve, teljes, fáradságtalan munkássá alakítsák őket. A nőtanácsok és a békebizottságok munkájukat a hazafias Népfront s bizottságai, hogy annak keretében eddigi feladatainak megvalósítása

mellett szélesedjen és erősödjék a békemozgalom és a nőmozgalom.

A határozat ezután felszólítja a megerősödött Hazafias Népfront-mozgalom legfontosabb feladatait. Befejlesztül kiemeli:

A Hazafias Népfront eredményes, jó munkájának legfőbb biztosítéka: minden nagy dolgozó aktív, cselekvő részvétele a mozgalomban. Folytassuk, új, megsokszorozott erővel munkánkat, hogy végre tudjuk hajtani kitűzött feladatainkat népiünk javára, a szocializmus győzelmére, hazánk üdvére.

Apró Antal elvtárs, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának elnöke

Az elnök javaslatára az Országos Tanácsot új tagokkal egészítették ki.

Az országos elnökségbe a következőket választották: Andics Erzsébet, az Országos Békatanács elnöke, Acháts Imre pécsi országgyűlési képviselő, Apró Antal, a Minisztertanács elnökhelyettese,

Egrcs Sándor, a Magyar Távirati Iroda vezérigazgatója, Egri Gyula, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének titkára, Erdély-Gruz Ti-hov aktatásügyi miniszter, Nagystók József, az országgyűlés alelnöke, Rátkó Anna, az Országos Békatanács alelnöke, Molnár Imre, a Park-építő Vállalat igazgatója.

Ezután Szabó Pál, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának elnöke bejelentette, mivel a Hazafias Népfront tevékenysége nagymértékben kiszélesedik, s mivel jövőbeni munkásságát fokozottabban az irodalomnak kívánják szentelni, a Hazafias Népfrontban eddigigéért s egyúttal javasolja, viselt elnöki tisztségéről lemond.

Az Országos Tanács Szabó Pál lemondását tudomásul vette. Harner Ferenc, az Országos Tanács alelnöke meleg szavakkal mondott köszönetet Szabó Pálnak eddigi munkásságáért s egyúttal javasolja,

Párt és pártépítés

Az új pártoktatási év sikeréért

Hajdu-Bihar megye párt-szervezetei megkezdték az 1956-57-es pártoktatási év előkészítését. Az új oktatási év legfontosabb feladata, hogy a propagandamunkánkban széles körben felhasználjuk és következetesen megvalósítsuk az SZKP XX. kongresszusának útmutatásait.

Az SZKP XX. kongresszusa anyagának tanulmányozását már az elmúlt oktatási évben megkezdték a párttagok és pártönkivüliek. A kongresszusi anyag tanulmányozása a legfontosabb feladatunk az új oktatási évben. Az oktatási év megkezdésétől kezdve az oktatásnak az a célja, hogy a párttagok és pártönkivüliek a kongresszusi anyag tanulmányozásával megismerjék a párttagok a kongresszus anyagát.

Az új pártoktatási év egész rendszere és tematikája visszatérően az SZKP XX. kongresszusának útmutatásait követi. Az oktatási év elméleti tételek ismerete, hanem a gyakorlati munkához mind fokozottabb segítséget kell adni az oktatásnak.

Harcolni kell a marxizmus lényegétől idegen személyi kultusz ellen a propagandamunkánkban.

Mind eredményesebbé akkor válik a pártoktatás, ha felszámoljuk az elméleti tunyaságot, a dogmatizmust, melynek alapja a személyiség szerepének helytelen értelmezése.

Egész propagandamunkánkban a marxizmus-leninizmus alkalmazásán kell alapulni. Az SZKP XX. kongresszusának útmutatása alapján a mai viszonyok között a marxizmus gazdasági oldala, a konkrét gazdasági kérdések és a nevelőmunka kerül előtérbe. Ezen útmutatás feladatát adja számunkra, hogy a propagandamunka központi feladatává kell tenni kádereink közgazdasági ismereteinek megalkalmazását és szélesítését. Ahhoz, hogy ezt mind eredményesebben megoldjuk,

nagyobb figyelmet kell fordítani a szocialista építőmunka gyakorlati gazdasági kérdéseire.

Az 1956-57-es pártoktatási év gerincét képezze Lenin elvtárs munkásságának és történelmi tanításainak megvilágítása és a pártélet lenini elvének tanulmányozása. Az oktatás útján való nevelés legjobb fegyvere az, ha az elméleti tételek szoros kapcsolatban állnak szocialista építők munkájukkal. Meggyőzően mutassa meg propagandánk a szocializmus egyre jobban kibontakozó föltételeit a kapitalizmussal szemben.

Szocialista építésünk bemutatásánál törekedni kell a valóság, az előttünk álló feladatok

teljes nagyságának és nehézségeinek mélyreható feltárására.

Előven harcok propaganda-munkára volt mindig szükség, de ma még inkább szükség van erre. Akkor tudunk propagandamunkánkban a követelménynek megfelelően, ha bátran felvesszük a harcot a marxizmustól idegen nézetek ellen és visszatartjuk azokat. Ennek megvalósítása minden egyes kommunistának kötelessége.

A propagandamunkánk nevelje a kommunistákat önálló marxista gondolkodásra.

Minden oktatási formán meg kell honosítani a szabad véleménynyilvánítást, a bátor bírálati szellemet. Nem könnyű feladat ez és sok veszélyt is rejt magában. Előfordulhat, hogy a vitákban zavaros, helytelen nézetek is hangot kapnak. De ettől a propagandistának nem szabad megijedni, mert

az erő, az igazság a marxizmus-leninizmus oldalán áll.

A vitázó légkör megteremtésével nem ellentétes az ellenes nézetek leleplezése. A pártszervezetek több segítséget adjanak a propagandistáknak, hogy a bátor és bírálati légkört kialakítsák a foglalkozásokon.

A pártoktatás különböző formáinak napjaink legfontosabb kérdéseit tanulmányozzák majd a hallgatók. Az 1956-57-es pártoktatási évben a Központi Vezetőség „Időszerű kérdések tanfolyamát” indítja meg. Az itt résztvevő hallgatók megismerik a legfontosabb párt- és kormányhatározatokat és az ezzel kapcsolatos elvi-politikai kérdéseket, a nemzetközi helyzet fontosabb időszerű kérdéseit.

Ebben az évben lesz először Gazdasági ismeretek tanfolyama. Ennek a tanfolyamnak a célja, hogy elősegítse azoknak a feladatoknak a megoldását, melyek a szocialista gazdaság építésében, a termelés növelésében és tökéletesítésében előtérbe állnak. Az egyes gazdasági területeken más és más lesz a tanfolyam anyaga. Például az ipari tanfolyamon a hallgatók közt megismerkednek a magyar ipar átalakulásával az adott üzemi (ahol a hallgatók dolgoznak) helyével szerepével, jelentőségével.

Egyben alkalom lesz a munkabérek, prémizálás részletes tanulmányozására. A termelőszövetkezeti tanfolyamon a mezőgazdaság fejlődését, a munkafolyamatok gépesítését, a tervezést, munkaszervezést tanulmányozzák. Ugyanígy a géppálmások és állami gazdaságok feladatainak megfelelően van összeállítva a tematika.

Az új pártoktatási év anyagának másik és igen fontos jellemző vonása, amely

minden egyes oktatási formán belül vezérfontalként halad, hogy a néptömegek és a személyiségek szerepét

a marxizmus-leninizmus tanítása alapján mélyen tanulmányozzák a hallgatók.

Ennek egyik legfontosabb feltétele, hogy mind az MDP történetét, mind a nemzetközi munkásmozgalom történetét széles körben tanulmányozzák. A Központi Vezetőség határozatának értelmében azok az elvtársak, akik az MDP és az SZKP történetét tanulmányozni kívánják, szükséges, hogy megismerkedjenek a nemzetközi munkásmozgalom főbb kérdéseivel. A jövőben — és ez is új a pártoktatási rendszerben — az MDP és SZKP tanfolyamaira elsősorban azokat az elvtársakat kell bocsátani, akik a nemzetközi munkásmozgalom egy-egy tanfolyamát elvégzik.

Az előadásos propaganda — propagandamunkánk egyik legfontosabb eszköze. Nagyobb gondot kell fordítani a pártbizottságoknak és a pártszervezeteknek az előadásos propaganda szervezésére.

A Központi Vezetőség határozata értelmében a párttagok egy része és a pártönkivüliek főleg előadásokon képezik magukat. Ez lehetőséget ad arra, hogy a családias anyák, az idősebb elvtársak, stb., akik nem tudnak szervezett oktatásban részt venni, az előadások meghallgatásával képezik magukat. Az előadásos propaganda az aktuális kül- és belpolitikai kérdésekkel kell, hogy foglalkozzon.

Nagyobb önállóságot biztosít az új oktatási rendszer a pártbizottságoknak. Ez azonban sokkal nagyobb felelősséget jelent a megyei, járási városi, községi pártbizottságok számára.

A propagandistákkal és a hallgatókkal való állandó foglalkozás mellett a központilag megadott irodalmakon kívül helyi adatokkal, hányományok ismertetésével, stb. kell segíteni az oktatást. A propagandistáknak lehetővé tettek, hogy az általa kiválasztott irodalmat is tanulmányozzák a hallgatók. Mind ez azt igazolja, hogy mind közelebb kell vinni az oktatást a helyi feladatok közvetlen és konkrét segítségével.

A pártoktatás alapja továbbra is a központ által megadott irodalom.

Az új pártoktatási év előkészítése a propagandisták kiválogatásával megkezdődött.

A propagandisták helyes kiválogatása egyik feltétele az oktatási év sikerének. Az elmúlt évek tapasztalata azt bizonyítja, hogy egyes pártszervezetekben, elsősorban a számszerűsítésre törekedtek és a propagandisták felkészültségére kevesebb figyelmet fordítottak. A számszerűsítésre való törekvéssel szakítani kell pártszervezeteinknek. Azokat az elvtársakat bízzák meg propagandamunkával, akiknek politikai felkészülése és sokéves tapasztalata biztosítja arra, hogy a hozzá bocsátott elvtárs részleteiben és alaposan el tudják sajátítani az anyagot. A pártszervezetek a propagandistákkal való beszélgetés alkalmával vegyék figyelembe, hogy az elvtársak milyen tanfolyamokon akarnak vezetni foglalkozásokat és hol akarják magukat továbbképezni.

A propagandistákkal való beszélgetés során is biztosítsák az önkéntesség elvét, és kérését figyelembe véve bízzák meg a feladat elvégzésével.

Mindig, de most még inkább nagyszűrű feladatot vár a propagandistára. Munkájának gyümölcsét nemcsak a foglalkozásokon — az egyes elvi tételek pontos elmondásakor — hanem a mindennapi munka során is tapasztalhatja majd.

Akkor végeznek a propagandisták jó munkát, ha a hallgatók a tanulásukat a gyakorlatban hasznosítják. Szép és megtisztelő feladat a propagandamunka.

Az új pártoktatási év anyagának tanítása erőpróbája a pártszervezeteknek és a propagandistáknak. Ez az erőpróba lelkesedést és sok feladatot kíván a propagandistától. A fáradság azonban bőven megtérül szocialista építésünk minden területén.

Ez a tudata adjon még nagyobb erőt pártszervezeteinknek és propagandistáinknak az új oktatási év előkészítéséhez. Fülöp Imréné.

Fennállása óta először teljesítette negyedévi tervét a Hajdú-Bihar megyei Nádtkitermelő, Göngyöleg- és Faárgyár

A Cementáruiari Vállalat is a tervteljesítő üzemek sorába lépett

A Hajdú-Bihar megyei Nádtkitermelő, Göngyöleg- és Faárgyárban az utóbbi időben nagyot javult a munka. Máris jelentkeznek az első komoly eredmények: a vállalat fennállása óta először június 15-én teljesítette negyedévi, egyben fél éves tervét.

A munkában sok élenjáró dolgozó van a vállalat hajdúszoboszlói és berettyóújfalui üzemében. A legkiválóbbak közül néhányat említünk: így a préselőknél Arany Irén, Fejes Erzsébet, Szabó Etelka, a keretelőknél Buzási Lajosné, Gulyás Piroška, Vég Ferenc, a fűrészeseknél Tóth János, Gönczi Ferenc, Högyes József, akik igen kiváló minőségű munkát is végeznek.

Győzelmi jelentést közölt szerkesztőségünkkel a Debreceni Cementáruiari Vállalat is. Június 14-én teljesítette az üzem második negyedévi tervét. Ezzel az eredménnyel az iparágban belül első lett a debreceni üzem. Kiemelendő az is, hogy a Cementáruiari Vállalat a második negyedévében az árvekárok helyreállításához sokkal több építőanyagot adott, mint amennyi a tervezett volt.

Jelentős eredmény mutatkozik az önköltségeskötésben is az üzemben. Mintegy 2 százalékos megtakarítást értek el a tervezetthez viszonyítva.

Egy kis statisztika végül az üzem havi tervteljesítéséről: április 121,5 százalék, május 120,6 százalék, június (időarányosan a mai napig) 125,5 százalék. Különösen felkészültségből, fődeméltetésből és műköből adott jelentős mennyiséget terven felül a Cementáruiari Vállalat.

Hamis tanulásért

— egyévi és négyhónapi börtön

(Tudósköztől.) Minden bírósági tárgyaláson a tanács vezetője figyelemmel kíséri a kihallgatásra várt tanúkat, hogy csak az igazat vallják, mert a törvény a hamis tanúzást szigorúan, öt évi terjedhető börtönnel bünteti. Mégis e figyelmeztetés ellenére előfordul, hogy egyik-másik tanú különböző okokból kifolyólag vallomásával félrevezeti a bíróságot. Így már megtörtént, hogy a lelkiismeretlen hamis tanúk embereket ártatlanul börtönbe juttattak, becsületüket megfosztották, vagy gátolták a jogos érdekek érvényesítését. A napokban éppen egy ilyen esettel találkoztunk a Debreceni Városi Bíróságon.

Két asszony, öv. Dihen Lászlóné és öv. Horváth Sándorné debreceni lakosok útek — hamis tanúsáért — a védőügyvédekkel együtt a bíróságot padján. Ezek a hamis tanúk szivességet akartak tenni Barna Jánosnének, akit a Megyei Bíróság egy súlyos testisértés miatt ítélte el négyhónapi börtönre. Bár Dihen és Horváth nem voltak jelen a Barna által elkövetett súlyos testisértésnél, mégis azt vallották — Barna kérelmére — a Megyei Bíróságon lefolyt tárgyaláson, hogy látták a vereséget, és a Barna által elkövetett súlyos testisértésért felelősek voltak.

A bíróság igen súlyos ítéletet hozott mindkét vádlott ügyében. Hamis tanúság büntetésében mondták ki bűnösségüket és ezért öv. Dihen Lászlóné egyévi és négyhónapi börtönre, öv. Horváth Sándornét pedig tízhónapi börtönre ítélte a bíróság. Ami még az ügyhöz hozzátartozik: az ügyesség a hamis tanúsásra felbújt Barna Jánosné ellen megindította a vádat — hamis tanúsásra való rábírás büntette miatt.

Emelkedő árufelhozatal, csökkenő árak a debreceni élelmiszer piacokon

A Csapó utcai, Rákóczi utcai és Simonffy utcai élelmiszer piacokon szombaton igen nagy volt a forgalom. Rengeteg árít hoztak fel, szinte „leszakadt” a piac, az árak tömegesen emelkedtek. Vásárló is volt bőségesen. Még a déli órákban is tolongtak az emberek az árusító asztalok előtt.

Borsóból mintegy 130 mázsa volt a felhozatal, kilóját 2-2,50 forintért adták, egy héttel ezelőtt még 5 forint volt az ára. A zöldbabb újdonás, 400 kilogramm volt a felhozatal, kilója 10 forintért cserélt gazdát.

As új burgonya kilója 3,50-4 forint, újhagyma csomója 60-70 fillér, retek csomója 60 fillér, egy fej salátát már 20 fillért is lehet vásárolni. A fejeskaposzta kilója 3 forint. Nagy tömegben jelent meg az új karalábé, 2 forintot 5 forint az ára kilónként. Ujdonság a főzőtök a piacon. Kilóját 2-2,50 forintért adják. Még mindig nagyra tartja magát a paradicsom, kilója 30 forint. A zöldbabb már engedett sokat az árából, 36 forintért adják kilóját, másfél hete még 96 forintot is megadtak érte. Megjelent a piacon a meggy is, kilója 5 forint.

A gyümölcs piac zsúfolva van áruval. Nagy a kínálat. Rengeteg a cseresznye, már három forintért kapható kilója. A földieper minőség szerint 5 forint, 8 forint kilónként, a tetszetős egri fekete meg egy bottal, sőt annyira mentek a hazudozásban, hogy még veresépeket is láttak a sertielt asszony férjének útjében nyomán.

Ez a két vallomás azonban olyannyira ellentétes volt a megelőzően kihallgatott tanúk vallomásával, hogy a bíróság gyanút fogva, kereszkérdések önzönével halmozta el Dihen Lászlóné, majd Horváthné, akik erre össze-vissza hazudoztak. A bíróság eljárását indított ellenük és a napokban megtörtént tárgyaláson mindkét asszony bevallotta: Barna kérte meg őket, hogy hamis tanúvallomást tegyenek, ő tanította ki őket, hogy miket mondjának a bíróság előtt. Barna né mutatta meg, hogyan néz ki a megvert asszony és annak férjét, akit azelőtt sohasem láttak.

Jó jövedelmet biztosít az üszöhlizálás!

Termelőszövetkezetek, dolgozó parasztok értékesítétek hízalva a tenyésztésre alkalmas üres üszöket. LEKÖTHETŐ: 50-280 kg súlyú, hízalásra alkalmas — üres üsző, 18 hónapos korig. TARTÁSI IDŐ: 4-18 hónap. ÁTVÉTELI ÁRAK: 350 kg súlytól, legalább 11. oszt. minőségben 8-12 Ft. ELŐLEG: 300 Ft. Bővebb felvilágosítást ad az Állatforgalmi Vállalat helyi megbízottja.

Ertesítjük megrendelőinket, hogy június hó 28. 29. 30-án rádió, iróép., elektromos motorterkercselő és hűtőgép részlegeinket leltározás miatt zárva tartjuk. Kérjük megrendelőinket, hogy a javított tárgyakat elszállítani sziveskedjenek, illetve ügy gondoskodjanak a megrendelésekről, hogy 3 nap alatt sem felelősen, sem későn nem tudunk. A vállalat többi részlegei rendes műszakot tartanak. Debreceni Finommechanikai Vállalat.

A NAGYERDEI Vigadóban folyó hó 21-én, csütörtökön Séta az állatkertben címmel énekes, zenés, TANCOS MŰSOR. Fellépnek Halassy Marika, Osváld Gyula, Szedő Lajos. Belépődíj nincs.

BÖLCSKEY ZSUZA előadóművész nő vendég-fellépője június 19-én, kedden, 20-án, szerdán Nagyerdei Vigadóban június 21-én, csütörtökön a Szabadság Étteremben Feltétlen hallgassa meg!

Férfi fehérműt nyilonból is méret után 4 nap alatt készíti a Debreceni Ruházati Bolt 3. számú divatszakkülete, Vörös Hadsereg útja 41. (Svetits bérház.)

Termelőszövetkezetek! Dolgozó parasztok! Növényápoláshoz, gyomirtáshoz szükséges kiegészítők. Rápaegető kapa 15,-, Rapid-rendszerű csuklós kapa 46,-, 1 kerékű kézi tolókapa 150,-, Ideál-lókapa, 3 késes 600,-, Plantage lókapa, 5 késes 650,-, Deil-féle 3 soros répakapa 1900,-, Vermoer rendszerű permetező 650,-, Arbor-permetező 690,-, Magasnyomású permetező 1040,-, Tallós permetező 2610,-, Háti kénporozó 490,-, Számum és ciklon porozó 150,-. Ezenkívül az összes mezőgazdasági kiegészítő, szerszám és méhészeti cikkek nagy választékban kaphatók.

Fülöp mint ami nyújtott, a hűzött, a nádfele külön épít, nam, hog biztos leni csak a es olyan saját legzetes é metszése, rültsége gyümölcs fel nem azonnal j got. AZ EL... löpre tatói szán melyet ma izgatott. E kozhatom elemzését, de néhár hozzájárul megoldásá. Szerette de ha má Fülöpön n berek fej amely ily időben ne lődik. De szembe ke is, mert je ennek a f tán vétele. Megérke mentem e lással, hog található Kint van nak, dolgo kapálással hát a mag tőzkodik. ron is foly doltam m. Aztán i Szép friss rülvéve. nácselnök sik szobát indulatán megtalálni két szobák s a szokás a tárgyra — A ta szelni. — Taná — Nincs — Nincs Nyeltem végre ilyen látva, magy pokban vá — Akko — Beteg szabb idej KÉZDÜ... tmes lyettesz be zik a hiva Tehát akk — Tessa fiatalomb György. B — Mióta — Már — Hely — Nem recenben asszón le titkar. Ny Reggel is, az utat. rozok nap tatja a lá visszer du Kovác Hajdu kezetei szelést növénye az arat teiről v növény munkát gezte. ma elle zéssel nap ala April Kiss E rándi ké járt ke dolgozó alatt 67 zett. M tott dis csapatá gok me csapata

FÜLÖP 1956. június

Fülöp ugyanolyan nyírségi kislalu, mint amelyet jónéhányat ismerek. Elnyújtott, csak az országút két oldalán húzódó, Sűrű akákok rejtik a házakat, a nádfelede és cserepes tetőket. Nincs külön építkezési stílus, de ha nem tudnám, hogy Fülöpön vagyok, akkor is biztos lennék nyírségi jellegében. Nemcsak a csendről és a porról, de sok olyan sajátoságból, amely nagyon is jellegzetes és megkülönböztető. A kapuk metszése, a gazdasági épületek tervezésének, a kiskertek, a virágok, a gyümölcsfák, a fal színe és még száz fel nem sorolható biznyság, amelyek azonnal jelzik a mindenkori sajátosságát.

AZ ELMÚLT NAPOKBAN újra Fülöpre látogattam el. Nem falukutatói szándékkal, de néhány kérdés, melyet már régebről ismerek, nagyon izgatót. E cikk keretében nem vállalkozhatom arra, hogy teljes és pontos elemzést adjam az ottani helyzetről, de néhány ceruzavonással szeretnék hozzájárulni a falu gondjainak mielőbbi megoldásához.

Szerettem volna ezt a szót kerülni, de ha már leírtam kardoskodom mellette. Fülöpön ma valóban gondban fő az emberek feje. Nehéz és forró gondban, amely ilyenkor a sűrű nyári dologidőben nem a legszerencsésebben fordul. De ha már egyszer így esett, szembe kell vele néznünk, talán azért is, mert jelen esetben úgy érzem, hogy ennek a falunak a helyzete nem pusztán véletlen, vagy egyedi jelenség.

Megérkezésem után a tanácsházára mentem el. Azzal az egyszerű elgondolással, hogy a faluban ilyenkor úgysem található egy fia tanusodó lélek sem. Kint van mindenki a határban, kapálnak, dolgoznak. A tengeri, a krumpli kapálásnak épp most van az ideje, tehát a magát bíró ember a mezőn tartózkodik. A tanácsházán azonban nagyon is folyik az élet, remélem — gondoltam magamban — szerencsém lesz.

Azán beléptem a tanácsházára. — Szép friss épület, jó drótkerítéssel körülvéve. — Az egyik szobában a tanácselnök felül tudakoztam. A másik szobában — mosolyogtak rám jóindulatúan, amit nem is volt nehéz megtalálni, lévén a tanácsházán csak két szobabéjárt. Hát én beléptem ide s a szokásos formáság után mindjárt a tárgyra tértem.

— A tanácselnökkel szeretnék beszélni.

— Tanácselnök nincs!

— Nincs?

— Nincs.

Nyeltem egyet. Ha nincs, nincs. Elvégre ilyen eset is lehetséges. Zavarom látna, magyarázólag hozzátették: a napokban váltották le.

— Akkor a helyettesével.

— Betegszabadságon van, már hosszabb ideje.

KEZDTEM ZAVARBA JÖNNI. A tanácselnököt leváltották, a helyettesét beteg. Nos hát ki is követhetik a hivatali ranglistán? A vb titkár. Tehát akkor jó lesz a vb titkár is.

— Tessék én vagyok — áll fel egy fiatal ember az írópé mellől. Árvai György. Beszélgetni kezdünk.

— Mióta vb. titkár Fülöpön?

— Március óta este.

— Helybeli?

— Nem melótt idejöttem volna, Debrecenben dolgoztam. Jelenleg Nyírcsád lakom és Fülöpön vagyok vb. titkár. Nyírcsád ide 15 kilométer. Reggel is, este is biciklivel teszem meg az utat. Harminc kilométer kerékpárok naponta. Nézem — és már mutatja a lábát. Nézem, csupa kezdődő visszér dudorodik a lábaszárán.

— Hogyan került ide vb. titkárnak?

— A párt küldött ide. Szívesen váltottam, de minél előbb lehet itthagynom Fülöpöt.

S most már kérdés nélkül is ömlenek belőle a március 1. óta felmerült panaszok, sérelmek. Nem lehet ilyen körülmények között dolgozni. Tanácselnök nincs, a helyettese beteg, magam vagyok mindenre és, ha húsz kezem lenne akkor is belebelednék. Magam csinálom a jegyzőkönyveket, én toborzom a tanácsülésre a tanácsstagokat, gépiró vagyok, anyakönyvvezető, éjjel 12 órára érek haza, s reggelre már fél 8-kor itt kell lennem.

— Hogyan alakult ki ez az áldatlan helyzet?

Kicsit gondolkodik, s aztán meggyőzően mondja: — Szerintem mindennek a sűrű vezető változás az oka. Még egy tanácselnök meg sem melegsik Fülöpön, már újat hoznak, Kolozsvári Lajos, Török Ferenc, Csoborok Sándor, Terdik György, Dobos József, s most itt vagyunk, megint tanácselnök nélkül.

— Mi az oka a gyakori tanácselnök változásnak?

A vb. titkár néhány sort hallgat, látom, hogy kényes terület ösvényére tévedünk. Azonban érzem, hogy a felelet itt mindenképpen szükséges, hiszen ha csak segítjük, takarítjuk a hibát, öhasem segíthetünk rajta.

Kit ért, kit azért. A fülöpi tanácselnökök történelében van olyan is, akit áthelyeztek, más munkakörbe állítottak. De kerül olyan is, akit fegyelműtől bocsátottak el. Dobos Józsefet pedig leváltották. Részeges volt, állandóan ivott, s olyat is megengedett magának, ami nem éppen nevezhető törvényes dolognak.

AZONBAN DOBOS JÓZSEF volt tanácselnökkel kapcsolatban valamit el kell mondanom. Nem mentesítésem, de a fülöpi helyzet tisztázásához, Dobos József tanácselnök korában is, s ma is olyan rozogant épületben lakik, amiben még jószágot sem volna szabad bekötni. Hogyan lehet egy embernek hivatali tekintélye, aki olyan épületben lakik a faluban, amelyiknél mindenkié különb. S Dobos József ma ott van semmi nélkül a faluban, várva arra, hogy történjen vele valami.

Íme a tanács problémája. A megoldást mindenképpen meg kell találni, hiszen a tanácsvezetők munkája és jó munkája elsődleges egy falu életében. Azonban lépünk tovább egy lépéssel. Talán itt kellett volna kezdeni, de úgy érzem jelen esetben a tanács problémája a súlyosabb, tehát elsősorban azt kell megoldanunk. Nem mintha a következő feljegyzések nem bírnának fontossággal, de ezeknek a megoldása lassúbb és türelmebb munkát kíván. A fülöpi-ekről lesz szó. Egyéni parasztokról, szövetkezetekről, mert a faluban ma már mindkettő megtalálható. A szövetkezeti és egyéni paraszt fogalma azonban úgy érzem itt még csak formai elhatárolást jelent. Tartalmilag, tehát gondolkodásban, életfelfogásban, magatartásban még alig különböznek.

A következő megállapításokat nemcsak a faluban szerzett tapasztalataim, élményeim iratják le velem. Sokkal több benne a nyírségi életformából magammal hozott meggyőződés, amelyet a fülöpi valóság csak megerősített.

Még a tanácsházán ültem, amikor egy furcsa ötöszöszköt tettem előm. Bleccs — rémlettek fel előttem régi gyermekkori élmények. Nálunk ugyanis így hívták ezt az ütőalkalmatosságot, amely egy hosszú acélrődből áll, s a végére vagy 15—20 dekagramm ólom van ráöntve. A másik vége szépen dohányzsinéggel

van beburkolva, hogy aki fogja és üt vele, annak ne sértse a tenyerét.

Az ölmösbotot G. Juhász Ferencről vették el, aki egy-két liter után már üttöt is volna vele, ha meg nem akadályozták. De ez az ölmösbot csak egyik formája a verekedési eszközöknek. A kés, a járomszék ugyanúgy megteszi.

— Te jó isten — teszem fel magamban a kérdést — hát mi változott itt 1945 óta. Jól tudom ez a tájegység országosan is a legelmaradottabb volt. Harminc százaléka ma is analfabéta, s a felnövő új nemzedéknek még rengeteg lesz itt a póchlivalója.

E GY KIS ELEMZŐ STATISZTIKÁT készítek magamnak. Fülöpnek jelenleg 3400 lakosa van. Nagyjából 3000 katolikus, illetve római katolikus vallásúak. Bármilyen furcsán hangzik is, most ezt is le kell írnom. A fülöpi-ek, mint általában a nyírségi-ek erősen, talán elvakultan is vallási beállítottságúak. Náluk ez a vallásosság is csupán formális. Ragaszkodnak hozzá, természetesen, belekapaszkodnak, pedig semmi különösebb lelki tartalma nincs az egésznek. Evszázdok fordulója szong bennük is, aki délelőtt még teljes hanggal futja az éneket, délután minden lelkiismeretfurdalás nélkül kést vág a legjobb barátja tüdejébe, vagy ölmösbottal betöri a fejét.

Mert Fülöpön — minden gyönyösségi szándékot félre téve — jelenleg ez a helyzet. Délelőtt templom, délután kocsmák. Aztán verekedések, kések, ölmösbotok. Majd bírósági tárgyalások, elítélések, könnyek és végtelen szomorúságok.

A jelenlegi helyzetből a megoldást keresve a következőket találtam: A faluban már le van rakva az alapja a jövőnek is. Igaz, még csak éppen hogy sarja van, csirája van, de ha vigyázunk rá és rajta a szemünk, levelet bonthat, lombba borulhat. A Buzakalás, a legfiatalabb termelőszövetkezet, ez a biztosíték. Talán még kevesen vannak, tapasztalatlanok, de tudnak dolgozni és már beállították a közös ízebe is.

S bizonyíték a fejlődő és erősödő DISZ szervezet. Molnár József fiatal nevelő vette a kezébe, s már kialakult egy olyan mag, amely remélhetőleg át fogja gyúrni Fülöp egész fiatalágát. Táncoportjuk, színjátszóportjuk van, és ilyekeznek megfogantatni a nemesebb szórakozások csemetéit is a nyírségi homokon. Ma már annyian vannak, hogy vasárnap délután elenőző szolgálatot is tudnak végezni a kocsmai verekedések elkerülésére. Biztosíték a pedagógusok munkája és kitartása is. Nemcsak a nevelés, de a népművelés területén is ilyekeznek mindent megtenni. Sajnos, ami legjobban szükséges volna, hiányzik egy jó olvasmányos könyvtár. Mert könyv, az egyáltalán nincs Fülöpön. A tíz szép-irodalmi könyv között egy magyar szerző műve sem szerepel, és se Jókai, se Móricz, se Mikszáth, hogy a többi-eket ne is említsük.

S JELENLEG, amiben legjobban bíznak a fülöpi-ek, épül a népművelési otthon. A szép, hosszú téglapépület már alapjaiban kész van, s mikor ott voltam, a tetőszerkezetet rakták fel. A szarufák fent voltak, s az ácsok vídmagfűttség közben végezték a lécelest, hogy minél előbb tőle alá kerüljön a népművelési ház. S akkor Fülöpön is megvalósul az az élet, amelyben már a szocializmus törvényei a sokasodók, s az emberek gondolkodását, cselekedetét e törvények határozzák majd meg. Addig azonban még sok a mi feladatunk.

BODA ISTVÁN

A hajdú-bihari földek gazdag termést ígérnek

Kapásnövényekből a múlt évnél is jobb termésre van kilátás

Most van az aratás előtt a legfontosabb feladat, hogy az aratás idejére mindenütt gyorsan gyommentes legyen a kapásnövények talaja. Ez sok munkát jelent, mert az esős időjárás következtében igen gyors ütemben fejlődnek a gyomnövények és a kultúr-növények.

A megyében tartott határ-

A géppállomások nagy felelőssége

A kapásnövények a leg-több helyen rekordtermést ígérnek. Gyönyörűen fejlődik a cukorrépa, tengeri és burgonya. Van elég dolga a géppállomásoknak és kell is, hogy legyen, mert jó munkájuktól függ nagy részben, hogy a termelőszövetkezetek földeken milyen termést tudnak bekarítani. Nagy a felelőssége a megyében a géppállomásoknak a terméshozamokért. Az eddigi munka azonban nem bizonyítja azt, hogy maradéktalanul elvégezték a kapások ápolását. A megyében a gépi megművelésre mintegy 40 000 holdas a terv, de június 10-ig ebből még csak mintegy 16 000 holdon végeztek el a munkát. Ez gyenge eredmény. Nem minden géppá-

Gyomirtás — felkészül

A megyében igen nagy területen tapasztalható, hogy sárgát virágozik a határ, ami azt jelenti, hogy felverte a földeket a vadrepce, s vannak olyan elhanyagolt földek, ahol a búza alig létezik a virágzó repcétől. Különösen sok vadrepccel fertőzött terület található a hajdúszörményi, ebesi, nagyhegyesi, hajdúszoboszlói és a püspökkladányi határban. Az igaz, hogy a vadrepce kiirtani egyik évről a másikra nem lehet, mert a magja 10 évig is elhever a földben és ha a szántással felszínre kerül, újra sárgát virágozik a föld.

A növényvédő Állomás a megye területén sok ezer holdon végezte el ez évben a

Cukorrépából rekord termés várható

A megye egész területén gyönyörűen fejlődik a cukorrépa, széles levelei a legtöbb helyen már teljesen beborítják a földet. Az esős időjárás rendkívül kedvező a cukorrépának. Rekord termés várható. Jobb mint tavaly. A feladat az, hogy a rekord termés biztosítása érdekében a kapálást aratás előtt mindenütt végezzék el.

A rizs fejlődése 30—40 centiméteres

A rizs igen szépen fejlődik, 30—40 centiméteres a növekedés. A jó termés biztosítása érdekében a legközelebbi teendő a gyomlálás sikeres elvégzése. Erre kell felkészülni s úgy szervezni a munkát, hogy június 25-e körül a rizstáblák tökéletes gyomtalanítása megtörténjen.

A burgonya első töltőgetése legnagyobb részben befejeződött a megyében és már a második töltőgetést végzik. Az időjárás rendkívül kedvező a burgonyatermes szempontjából. Ki kell használni az időjárásadta nagy lehetőséget, s töltőgetni kell a burgonyát, hogy minél nagyobb termést adjon.

A megye legjobb gépi kapálója

A hajdú-bihari traktorosok növényápoló munkáját mérlegelve, a Hajdú-Bihar megyei Géppállomási Igazgatóság szombati jelentése szerint az első helyen áll a Püspökkladányi Géppállomáson dolgozó Madar István, aki 319 holdat kapált eddig meg kultivátorával. Második a balmazújvárosi Szabó István 310, harmadik Békési Lajos, a Derecskei Géppállomásról, aki 304 holdat kapált meg.

A Derecskei Géppállomás befejezte a gépi kapálást

A megyében elsőnek a Derecskei Géppállomás teljesítette gépi kapálási tervét. Nyomon követi a Püspökkladányi Géppállomás. A szombati jelentés szerint gépi kapálási tervének több mint 90 százalékát már teljesítette. A traktorosok most azon versenyeznek, hogy a munkaidő jó kihasználásával június 20-ra teljesítsék gépi kapálási tervüket.

(Bence)

Kovács, kerékgyártó, raktáros, vezető is kapált a hajdúnánási Haladás Tsz-ben

Hajdúnánás termelőszövetkezeti a napokban megbeszélést tartottak. A tavaszi növényápolási munkákról és az aratás, cseplés előkészületeiről volt szó. Kitént, hogy a növényápolásban a legjobb munkát a Haladás Tsz végezte. Tagságának kis létszáma ellenére is kitünő szervezéssel megoldotta, hogy két nap alatt végezték el egy-egy kapálást. Kapáltak a vezetőket és kapált még a kerékgyártó, kovács, raktáros is. Most a Haladás tagsága az aratás megszervezésén dolgozik. Napközi otthont létesít a szövetkezet a nagy munkák idejére, hogy a családnyak is nyugodtan dolgozhassanak.

Fülöp Emil Hajdúnánás

Helytállnak a fiatalok a bárándi Dózsa Tsz-ben

Április elsején lett tagja Kiss Erzsébet diszista a bárándi Dózsa Tsz-nek. Mindjárt kezdetből szorgalmasan dolgozott. Két és fél hónap alatt 67 munkaesélyt szerzett. Munkacsapatot alakított diszistákból és most már csapatával dolgozik a tsz tagok megelégedésére. Tíztagú csapata többek között 300 mázsa széna gyűjtését, 10 kh. kukorica és napraforgó kapálását végezte el. A szövetkezet bátran bízta rá és csapata a legfontosabb munkát igénylő feladatokat is, mert helytállnak a fiatalok a munkában.

Gaál Zsigmond Báránd

Élen Hajdú-Bihar megye

Bensőséges ünnepség keretében adták át szombaton délelőtt a VAOSZ helyiségében a belügyminiszter Kiváló megyei légóltalmi törzs kitüntető zászlaját a megye részére a légóltalomban elért nagyszerű eredményekért.

Ezzel egy időben kapta meg a Kiváló városi légóltalmi törzs kitüntető zászlót Hajdúszörmény, Hajdúnánás, Hajdúszoboszló is. A belügyminiszter elvtárs kitüntető zászlaját Komoróczy Sándor alezredest elvtárs, a Légóltalom Országos Parancsnoksága politikai osztályának vezetője adta át.

Az elért eredmények elismeréseként a belügyminiszter elvtárs a légóltalmi munkában kiváló teljesítményt nyújtó beosztottakat miniszteri kitüntetésben részesítette.

Közbiztonsági érem aranyfokozatát 12-en kapták meg, köztük Tatár Kiss Lajos elvtárs, a Hajdú-Bihar megyei Tanács végrehajtó-bizottságának elnöke, Juhász Gyula elvtárs, a légóltalom politikai felelőse. A közbiztonsági érem ezüstfokozatát szintén 12-en kapták, és ezek után került sor a közbiztonsági érem bronzfokozatának átadására.

A belügyminiszter Hajdú-Bihar megye és a hajdúszörmény városok nagyszerű munkáját mérlegelve, az alkalommal Balogh Endre hadnagy elvtársat soronkívül főhadnaggyá, Oláh Béla légóltalmi hadnagy elvtársat főhadnaggyá léptette elő. Szoboszlai Gyula tüzóltalozás szakaszvezető elvtársat pedig soronkívül őrmesterré léptette elő. E bensőséges ünnepség keretében a munkában legkiemelkedőbb elvtársaknak a belügyminiszterhelyettes elvtárs dicsérető oklevelét adták át.

Az ünnepségen megjelent Beres Sándor elvtárs, a Magyar Dolgozók Pártja Hajdú-Bihar megyei Bizottságának titkára, valamint a megyei és debreceni városi tanács képviselőiben Tatár Kiss Lajos és Ménéz János elvtársak. Képviseltették magukat a BM főosztály és tömegszervezetek vezetői.

VÁLASZ

Ez után tényleg felelőtlenség!

Molnár János, a Magyar Néphadsereg Művészegyesülete tagjának a Néplap június 13-án megjelent számában közölt levelére a következőkben válaszolunk: A honvédegyüttes május 30-án megtartott előadása nem a Filharmonia rendezvénye volt, arra a Filharmonia nem bérlet hangversenytermet, ezt a „luxust” tehát a rendező szerv engedte meg magának. Az Országos Filharmonia kirendeltsége csak jegyértéssel nyújtott segítséget. Volt-e a rendező szervnek, a honvédegyüttesnek a kirendeltséggel szerződése, avagy megállapodása? Nem! Ki vállalta az előadásért a felelősséget? A kirendeltség semmi esetre sem! Ha pénzherdálásról van szó, akkor feltétlenül a rendező szerv a felelős — hogy ki az, azt magunk sem ismerjük, mert látva az előadás iránti részvétlenségét, mégis előadást tartott.

Az Országos Filharmonia debreceni kirendeltsége

Számadás

Érettségiző lányok között a Hajdúszoboszlói Gimnáziumban

Réggel hét óra. A Hajdúszoboszlói Gimnázium előtti park némán szemléli az elvett járkálókat. Csak beljebb, a kisudvaron, a tanári előtt áldogálót sötét ruhába öltözött lány. Sötét ruha, kihajtott fehér gallér, néma várakozás — oly ünneplésnek tűnik ez a kép. A lányok alig-alig szólnak, arcukon rejtett izgalom. Bár mindannyian felkészültek, mégis kicsit tartanak a mai naptól, az érettségitől. Ma kell számot adni a négy év alatt végzett munka eredményéről.

Vége nyílik a tanári szoba ajtaja s kilép az elnök, mögötte az érettségizetők tanárok. A lányok nyomukba szegődnek, így vonulnak be az egyik tanterembe. Néma csend egy pillanatra, melyet az elnök barátságos szava tör meg. — Jöjjenek kérem a magyar telekért. Dolgozzák ki, készüljenek fel nyugodtan, minden idegeskedés nélkül. A lányok egymás után sorjában az asztalhoz s mi tagadás — kicsit remegő kézzel veszik át a teleket. Ismét elfoglalják a padban a helyüket. Pár perc gondolkodás — majd öt ceruza sebes szántja a papírlapokat. Készülnek a feleletválatok. Kis idő múlva Kincses Eva felélenk megszólal: — Már kezdek? Az igenlő válasz után helyet foglal a felelő számára kijelölt asztalkánál. A reformáció társadalmi harcainak irodalmi visszhangjáról beszél, majd Tinódi Lantos Sebestyén és a magyar nyelvű irodalom elterjedésének ismertetésére tér át. Ezután kifejtje a népköltészet és a műköltészet közti különbségeket. Felelete átgondolt, logikus és szabatos.

Közönöm — szól az elnök. Elég is lesz ebből. Közben az „elsődi széklet” már Kiss P. Róza foglalja el. A proletariátus ábrázolása költészetünkben. Ady Endre — ez a tétel. Mondanivalóját a „Csák Máté földjén” című költeményre építi fel, igen ügyesen. Feleletét a nyugtalan

VAN-E ÉLET A MARSON!

Kazahsztánban egy olyan ritka növényfajtát találtak, amely újabb bizonyítékát adja annak, hogy a Marson is lehetséges élet. Ez a ritka hegyi növény a Szovjetunió és Kína határán közelében tenyészik. Még a legnagyobb hidegben is zöld marad és megtartja leveleit, mert fel tudja tudja és magába tudja szívni az

infravörös sugarakat. Közben olyan hót terjeszt, hogy körülötte 5-6 centiméter körzetben elolvad a hó. A szovjet tudósok már régebben is azt állították, hogy a Marson olyan növények vannak, amelyek nem verik vissza az infravörös sugarakat, mint a meleg és mérsékelt égöv alatt levő növények, hanem elnyelik őket,

GORKIJ

húsz éve halott?

Vannak államférfiak, gondolkodók, művészek és más szellemi munkások, akiknek a társadalom fejlődésére, gondolkodás módjára, célkitűzéseire való hatását évszázadokkal, vagy évezredekkel kell mérni. A halhatatlanság azonban kétoldalú érem. S ritka az olyan érem, amelynek mindkét oldala egyformán csillog. A világtörténelem nagyjai közül egyeseket ma már a saját korukra vonatkoztatva is elvetünk, másokról megállapítjuk, hogy elavultak, s nem maradt belőlük más, mint hagyatéku külső váza, logikai léptéltési formája, jelölő annak, hogy az emberi szellem már akkor nagy dolgokra volt képes. Ritka viszont az olyan „nagy ember”, aki életművének egészével, vagy döntő részével vonult be a halhatatlanságba.

Az ilyen szellemi megsemmisülést csak azok tudják kikérülni, akik az emberiség helyesen fel fogott előrelépéséért munkálkodtak. S mennél átfogóbb — térben és időben — az az eszme, amelyért talán életüket is adták, annál tartósabban marad fenn a nevük. A kommunizmus eszméi egyre nagyobb tért hódítanak az egész világon. S velük együtt mind fényesebben csillog azoknak az emléke is, akik ezeket az eszméket életre hívták, akik életüket terjesztésük és valósságra váltásuk szolgálatába állították.

Attól az időtől kezdve, hogy a kommunista eszmék valóra váltása megkezdődött, nagy harcra volt ezeknek az eszméknek, Gorkij. Ha Gorkij nem él volna, világszerte kevesebb lenne a kommunizmus igazának művészi-esztétikai bizonyítéka.

Hosszú Gorkij pályája. Élete hatalmas ívelésű híd, az oroszországi jobbágyrendszer eltörését követő évek és a szocialista építés első sikereinek ideje között. Ez a hosszú életpálya átfojja az orosz munkásmozgalom első lépéseit, az 1905-ös forradalmi próbálkozást, az első világháborút, a nagy forradalmat, a szocializmus építésének viszontagságos első lépéseit, s az új háborúval fenyegető fasizta veszedelmek elleni harc kezdetét. De Gorkij sohasem volt ezeknek az eseményeknek passzív útítára, hidegtekinetű szemlélője. A világ átalakítására irányuló nagy mozgalom összefort az ő munkásságával. Mélyeséges emberi felháborodással kel ki a kapitalizmus visszásságai ellen, ostromoz mindent, ami az ember ellen tör. Művészi koncepció-

jának legjellegzetesebb vonása, hogy mindent az emberi méltóság védelmében a nagybűvel írott Ember iránti tisztelet szemszögéből vett vizsgálat alá. Humanizmusa azonban nem elvont, általános humanizmus, hanem a proletársorból felkerült ember humanizmusa, Lunacsarszkij abban

menedék hely világsíkere, burzsoá értékelése és a szerző reflexiói erre a kétes értékű sikerre. Gorkij életműve mégis összekötő híd a két világrendszer között. Szimbólummá magasodó bizonyítéka ennek Romain Rollanddal való barátság. Természetesen a kommunizmus eszméi már nagyon sok mindent jelentenek Gorkijnak különösen az utolsó éveiben. Jelentik többek között a fasizmus elleni harc legutódasabb, legkövetkezetesebb formáját. Gorkij, a művész megvalósítja azt, ami a politikusként sem sikerült: egy hatalmas nemzetközi népprofitot a fasizmus ellen, Soha még művészet vagy irodalom nem nőtt annyira irányító politikai erővé, mint éppen a Gorkij irányította antifasizista mozgalom.

Húsz év óta ephügg el Gorkij, mint azelőtt. Manapság sokat vitatkoznak az irodalomról, a szocialista realizmus feladatáról, az irodalom betegségeiről. Ezekre a problémákra a legmeggyőzőbb gyakorlati megoldást Gorkijnak, a szocialista realizmus megalapítójának életműve nyújtja. A szovjet irodalom azóta is akkor érte el legnagyobb művészi sikereit és akkor volt a legnagyobb eszmélet hatása, ha helyesen alkalmazta, megfelelő áttételen, a gorkiji módszert, az új problémák művészi feloldásában, az új társadalmi feladatok megoldásának segítségével. Ezzel a módszerrel lett nagy Alexej Tolsztoj, Solohov, Fagyjev, Gorkij neve elválaszthatatlan a szocializmus világszerte történésének nagyszerű tényétől. A kommunista ember és a művész egysége — ez a kulcsa Gorkij máig is a legmeggyőzőbb életművével jelentkező hatásának.

Gorkij művészetét két nagy világtörténelmi és egyben világirodalmi korszakot köt össze. S ahogyan a legfrissebb, legerősebb életművével hatott Gorkij az orosz népre, a társadalmi elnyomás elleni küzdelme, majd a szocializmus építése és a fasizmus ellen való harc korszakában, ugyanígy él ma is, éppen húsz évvel halála után, a népek közeledésére és békés együttműködésére irányuló világméretű törekvések idején. Ezeknek a törekvéseknek a zászlajára teljes joggal lehetne írni Gorkijnak, a nagy művészenek, a nagy humanistának bármelyik sokat hangzóztatott, de soha el nem avuló jelszavát.

Karancsi László

látja Gorkij „kivételes jelentőségét”, hogy „ő a proletariátus első nagy írója, hogy benne ez az osztály... először tudatosítja magát művészként”. Gorkij művészi nagysága nem választható el emberi nagyságától. Ez az emberi nagyság persze úgy értendő, hogy ő maga is ember volt, sok másokra is jellemző hibával, gyengeséggel; előfordult vele, hogy ingadozott, politikai kérdéseket is. De ez csak azért történt, mert nem fogadott el mindent vizsgálóan, kritikátlanul. Gorkijnak a burzsoá nyugaton való népszerűségét egyesek azzal igyekeznek magyarázni, hogy az író sohasem fordított össze a szovjet hatalommal, nem azonosította magát vele teljesen. A valóságban a burzsoázia, amely egyébként is hajlamos a művészt a politikustól elválasztani, egyáltalán nem azt értékelte benne, amit ő maga akar mondani, — Szemléletes példája ennek az Éjjeli

FEJZETEK Hemingway ÚJ REGÉNYÉRŐL

A harc vesztette el igazi emberit. Am Robert Jordan a spanyol szabadságharcban halni hős halált, büszkén vette számot fiatalon is gazdag életével. Viszont Santiagóban szinte csak emléke van: ennek az életrajzának. Mi történt Hemingway-vel? Adjon a kor erre választ. Tematikáját tekintve egyöntetűbb, kompozíció szempontjából lezáró alkotás. Az öreg halász és a tenger, de hozzá a széttagozott és eltemtomondásában is átfogóbb Robert Jordan-eposz áll közelebb.

MÉG EGY DOLOG JUT ESZEMBE Hemingway-vel és új regényével kapcsolatban. Azok közé tartozik, aki meglegő játszai könnyedséggel tud banni a műalkotás nyelvi anyagával. Néma valószínűleg összefügg ez több évtizedes újságírói ténykedésével. Azonban elfogultság lenne rögtön meg nem állapítani azt is, hogy Hemingway nem egyszer visszaélt ezzel a bravúros gondolat-közli technikával. A Különös társaság c. regénye — mely talán legjavolabb áll eszméiségében és realizmusában többi alkotásaitól — jó példája ennek a csillogó, virtuoz nyelviségének. Annál is inkább szembeötöl ez, mert a mű immoralitása néhol egyenesen bosszantó. Az elírt 30 év a fent említett nyereségeken kívül még egy ajándékot adott az írónak: Megtalálta a nyelv hatásos egyszerűsítését, anélkül, hogy elvesztette volna az eredeti ildeséget, líraiabb lett az érzélgősség nyoma nélkül, s közben ez a líraiság ki-szorította cinizmusát. Az öreg halász és a tenger-ben mesterialien érvényesült ez a lírai nyelv. De a líraiság mely gondolatokat takar és az író ezt a nem kevésbé bonyolult formai szerkesztést használta fel az-

ra, hogy a nem sokkal a halál előtt álló öreg Santiago pontosan rámutasson pl. a biológiai viszonyok mögött húzóó emberi viszonyokra: „Ha a tenger gerre gondolt, (ti, Santiago) mindig csak a mar-nak nevezte magában, mert aki szereti, az mindig így hívja, nőnemű szóval és spanyolul. Aki szereti a tengert, az ugyan sokszor szidia, elmondja mindennek, de ezt is csak úgy, mintha egy asszonyról beszélne. A fiatalabb halászok... úgy beszélnek a tengerrel, mintha... valamé földrajzi hely volna, vagy akár mintha az ellenségükről beszélnének”.

A HUMANIZMUS nemcsak a hit az emberben, — de hit az emberi alkotásban, az alkotás szépségében. Ez az ér-zés, ez a hit hatja át Az öreg halász és a tenger minden lapját.

„Legyőztek” — mondja a tragikus végű halászat után, Santiago Manolinnek, fiatal halász társának. „O nem győ-zött le. A hal nem” — vála-szol a fiú. És itt a szerepet már Manolin veszi át. „Igye-kezzed kell meggyőzölni, mert még nagyon sokat aká-rok tanulni, és te mindennek meg tudsz tanítani... Mano-linnak ezek a szavai vagnak részt az egyre tömörebbé váló lehangoztásán. A harc csak időlegesen végződhet béküléssel. Meghalhat, vagy leheteti a fegyvert Santiago, de a harc az újert szakadatlán. Heming-way megkapó szimbólummal ezt a gondolatot adja utra-va-lónak.

MIÉRT CSAK 6000 PÉLDÁNYBAN jelent meg ez a mű? A legutolsó Hemingway-regény magyar nyelven 1945-ben látott napvilágot. Az öreg halász és a tenger-ről két év óta tudunk, íróját évtizedek óta ismeri a magyar olvasóközönség jelentős része. Érthetetlen hát ez a kiadó-fukarság. A könyvnap negyvennyolcadik órájában már sehol sem volt kapható az íráses, csinos kötésű könyvecské. Új kiadást, nagyobb példányszá-mot sürgetnek a megövekedett igények. Földényi László

ANOBEL-DIJ ma már nem kvalifikáció. Melyik irodalmi alapítvány bizottsága állítatja felelőssége tudatában, hogy kétséget kizáróan tudta összehápoítani a tehetőséget a megbecsüléssel, az értéket a jutalmazással, a művészi irodalmi alkotást a ki-lánsításról szóló okirattal. Hemingway új regénye, Az öreg halász és a tenger, Nobel-díjat kapott. A nemzetközi siker szerencsésen talalkozott a nemzetközi hivatalos elismeréssel. Ugyanakkor jóval többről van szó, mint siker és mint hivatalos elismerés. Az amerikai irodalom nevében Hemingway adott üzenetet a humanizmusról, a munkás hétköznapi hősről, az em-berről, akit — ahogy ő mondja — el lehet pusztítani, de nem lehet legyőzni.

SZEP A VILÁG, megéri, hogy küzdjünk érte... — ezzel búcsúozott Ernest Hemingway olvasótól egyik legnagyobb szerűbb és legőböt vi-tatott regényében, az Akiért a harang szól lapjain. De ek-kor az író negyven éves, ha volt, s ma csak kettő választja el a hatvanról. Új regényének hőse, az öreg halász, Santiago, ereje utolsó fellobbanásával az író tiszteletét vallomásra: „... meg akarom mutatni, hogy mire képes az ember, s hogy mennyit tud elviselni az ember”. Mind a kettőt meg-mutatja, a közel nyolcmá-zás óráshal szinte elemi küzdelme a tőrekény csónak tőrekény, öreg halászával az emberi erő és nagyság mely szimbóluma. Santiago heroikus győzelme azonban az előbbi kérdésfeltevésnek csak egyik fele. Mennyit bír az ember elviselni...? — és itt a tragédia súlyát nem az adja, hogy mire partra ér Santiago, sziklamányának csak a ceont-váza marad, mert a többit a cápák eték meg útközben. A bukás, a legyőzetés az, ami meggyőzri az öreg halászt. A küzdelem vált céltalanná, címé-művének kedvese Datal-

Bézl László

